

Resurssiviisautta työmatkaliikenteeseen

Oulun kaupungin liikkumissuunnitelma 2016

OULU

 Mobinet

Sisältö

1	Resurssiviisautta työmatkaliikenteeseen.....	2
2	Oulun kaupungin työmatkaliikkumisen työryhmä ja suunnitteluprosessi.....	3
3	Oulun kaupungin olosuhteet ja nykyinen liikenne	4
4	Oulun kaupungin työmatkaliikkumisen edistämisen toimenpiteet	6
4.1	Olosuhteet	7
4.2	Edut	8
4.3	Käytännöt	9
4.4	Viestintä	10
5	Työnantajayhteistyö	11
6	Suunnitelman toteutus ja seuranta	12
	Liitteet	13

Lisätietoja

Joukkoliikenneinsinööri Edwin ´t Lam, Oulun kaupunki
Toimitusjohtaja Ville Voltti, Mobinet Oy

1 Resurssiviisautta työmatkaliikenteeseen

Oulun kaupungin tavoitteena on kasvattaa joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn kulkutapa-osuuksia. Työpaikkojen liikkumisen ohjaus, jossa työnantaja kannustaa työntekijöitä tekemään ajan, rahan ja luonnonvarojen käytön kannalta viisaita liikkumisvalintoja, tukee sekä kaupungin että työnantajan omia tavoitteita.

Liikkumisen ohjauksella voidaan vaikuttaa sekä kodin ja työpaikan välisiin matkoihin, että työajalla tehtäviin matkoihin. Käytännön keinoja ovat liikkumisolosuhteiden parantaminen, työnteon käytäntöjen kehittäminen, monenlaiset edut ja palvelut sekä tiedollinen ohjaus kannustavalla viestinnällä.

Resurssiviisautta työmatkaliikenteeseen –hankkeen tavoitteena oli käynnistää työpaikkojen liikkumisen ohjaus Oulun seudulla ja kehittää työnantajayhteistyön toimintamallia käytännössä.

Hankkeessa laadittiin työpaikan liikkumissuunnitelma kahteen pilottikohteeseen: Oulun kaupungille ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirille, jossa työmatkaliikenteen suunnittelu on ajankoh- taista osana laajaa Tulevaisuuden sairaala 2030 uudistushanketta. Hanke koskettaa yhteensä yli 18 000 työntekijää.

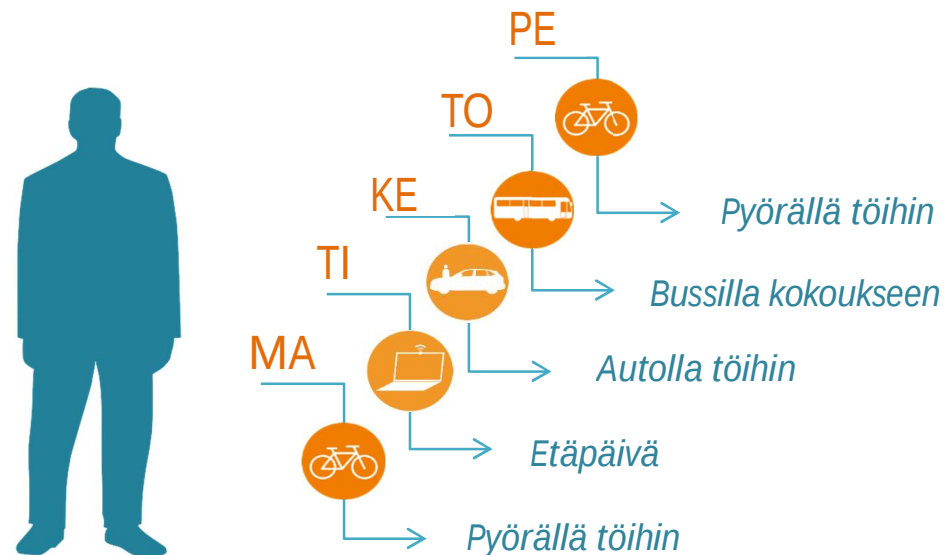
Kaupungin ja sairaanhoitopiirin hankkeita vietiin eteenpäin yhteistyössä ja yhtenäisin menetelmin, mutta molemmat organisaatiot laativat oman liikkumissuunnitelmansa itsenäisesti ja omista lähtökohdistaan.

Kaupungin ja sairaanhoitopiirin kokemuksia esiteltiin 17.11.2016 järjestetyssä seminaarissa, jonka tavoitteena oli levittää toimintoja organisaatioiden sisällä sekä aktivoida muita alueen

työnantajia viisaan liikkumisen edistämiseen. Tilaisuudessa esiteltiin myös case-esimerkkinä If vahinkovakuutusyhtiön kokemuksia työmatkaliikenteen kehittämisestä.

Hankkeen ovat rahoittaneet Oulun kaupunki ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri. Hanke on saanut liikkumisen ohjauksen valtionavustusta.

Tilanteet muuttuvat – valinnat vaihtuvat

2 Oulun kaupungin työmatkaliikkumisen työryhmä ja suunnitteluprosessi

Työskentelyä poikkihallinnollisessa työryhmässä

Oulun kaupungin työmatkaliikenteen kehittämistä suunniteltiin työryhmässä, jonka työskentelyyn osallistuivat:

- Jorma Heikkinen, Liikenneinsinööri/YYP
- Nina Ylitalo, liikuntakoordinaattori/SIKU
- Anne Paakkari, työyhteisöpäällikkö/Konsernihallinto
- Helmi Riihimäki, ilmastoasiantuntija/YYP
- Raija Selkälä, työhyvinvointipäällikkö/Hyvinvointipalvelut
- Vesa Malm, ympäristötarkastaja/YYP 31.5.2016 asti
- Roy Mattson, työsuojeluvaltuutettu/SIKU
- Seppo Karjalainen, työsuojeluvaltuutettu/Tekli
- Edwin 't Lam, joukkoliikenneinsinööri/YYP
- Minna Soininen, joukkoliikennepäällikkö/YYP 31.5.2016 asti
- Ari Heikkinen, johtaja/Konsernihallinto
- Minna Honkanen, työsuojeluvaltuutettu/SIKU
- Meri Ilvesviita, työkykykoordinaattori/SIKU

Työryhmän tukena toimi Mobinet Oy, joka vastasi henkilökuntakyselyn ja työpajojen toteutuksesta. Mobinet Oy:stä työhön osallistuivat Ville Voltti, Milla Talja ja Taina Saarinen.

Toimenpiteet tunnistettiin, arvioitiin ja priorisoitiin työpajoissa

Liikkumissuunnitelman laadinta käynnistettiin kartoittamalla työmatkaliikenteen nykytila työmatkakyselyn avulla huhtikuussa 2016.

Ensimmäinen työpaja järjestettiin 30. toukokuuta, jolloin perehdyttiin henkilökuntakyselyn tuloksiin ja ideoitiin tavoitteita ja toimenpiteitä. Toisessa työpajassa 1. syyskuuta toimenpiteitä konkretisoitiin ja priorisoitiin. Kolmannessa työpajassa 5. lokakuuta toimenpiteet koottiin suunnitelmaksi.

Viestintä mukana koko hankkeen ajan

Hankkeen kuluessa julkaistiin juttusarjaa, joka käsitteli työmatkaliikenteen aiheita käyttäjäkokemusten kautta. Hankkeen tuloksia esiteltiin loppuseminaarissa, johon kutsuttiin alueen työnantajia ja yhteistyökumppaneita.

Työmatkakysely

Työpajat

Liikkumissuunnitelma

*Päätöksenteko
&
toteutus*

3 Oulun kaupungin olosuhteet ja nykyinen liikenne

Koko kaupungin laajuinen työmatkakysely

Työmatkakysely toteutettiin koko kaupungin laajuisena. Kaikkiaan saatiin 4 481 vastausta. Vastausaktiivisuus oli 36 prosenttia, mutta vaihteli toimialoittain 14–75 prosentin välillä. Tulokset on laajennettu sukupuolen ja toimialan mukaan.

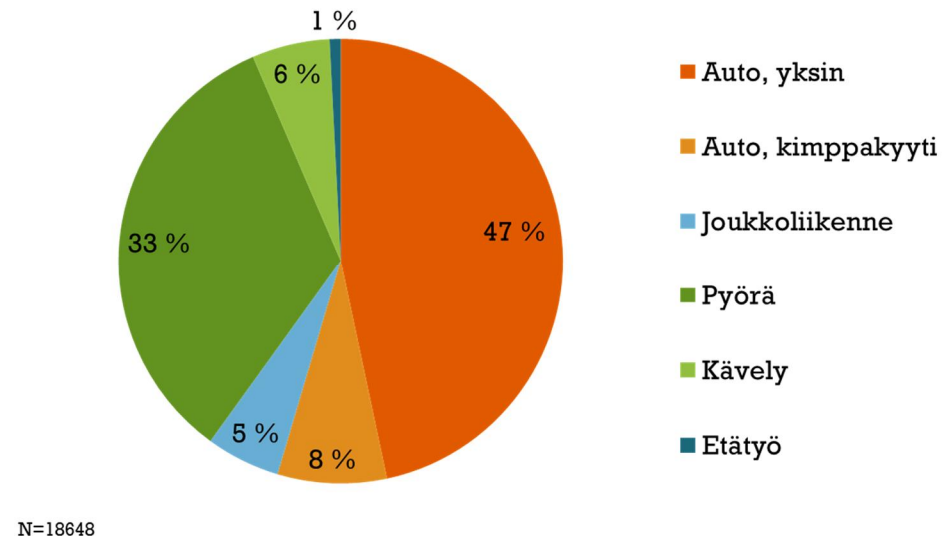
Kolmasosa työmatkoista kuljettiin pyöräillen

Oulun kaupungin työntekijät kulkevat keskimäärin 11,5 kilometrin pituisen työmatkan. Yli 80 prosenttia työntekijöistä asuu Oulussa, 11 prosenttia Oulun seudulla ja 4 prosenttia seudun ulkopuolella. Työntekijöistä 65 prosentilla työmatka on alle 10 kilometrin pituinen.

Tutkimusviikolla noin puolet kodin ja työpaikan välisistä matkoista kuljettiin autolla. Lähes yhtä paljon kuljettiin kuitenkin pyöräillen tai kävelen. Kysely vahvistaa jälleen Oulun mainetta aktiivisena pyöräilykaupunkina. Koko henkilökunnasta työmatkan pyöräilee vähintään silloin tällöin 7 900 työntekijää ja kävelee 3 700 työntekijää. Joukkoliikenteellä tehtiin 5 prosenttia työmatkoista. Vähintään silloin tällöin joukkoliikennettä käyttää työmatkoilla 3000 työntekijää.

Etätyö korvasi nykytilanteessa vain pienen osan matkoista, mutta etätyön kasvupotentiaali on suuri. Nyt etätyötä tekee alle 900 työntekijää. Kyselyn perusteella potentiaalisia uusia etätyöntekijöitä olisi kaikkiaan yli 2 000.

Työmatkojen kulkutapajakauma

Työmatkaliikkujien kannusteet ja varustetuki henkilökunnan kärkeitoiveita

Työmatkapyöräily- ja kävely on monelle työntekijälle osa viikoittaista hyötyliikuntaa. Liikku mista tukevista eduista toivotuimpia olivat pyörähuollon ja varustehankintojen tukeminen. Työntekijät ideoivat lisäksi, että työajalla tehtävien matkojen pyöräilystä voitaisiin tarjota nykyistä kilometrikorvausta kannustavampi korvaus tai palkinto.

Kaupungin tarjoamaa työsuhdematkalippua käyttää kyselyn perusteella noin 10 prosenttia työntekijöistä. Työntekijöiden mukaan lip puetuuden ostopaikkoja tulisi lisätä ja lip puetuus laajentaa koskemaan myös arvokorttia. Näin etuus tukisi paremmin myös satunnaista joukkoliikenteen käyttöä työmatkoilla.

Työntekijät kiinnostuneita etätyömahdollisuudesta

Tällä hetkellä kaupungin työntekijöistä tekee etätöitä ajoittain noin 900 henkilöä. Yli 2000 työntekijää olisi kiinnostunut tekemään etätöitä ja uskoisi sen myös soveltuvan itselleen työtehtävien puolesta.

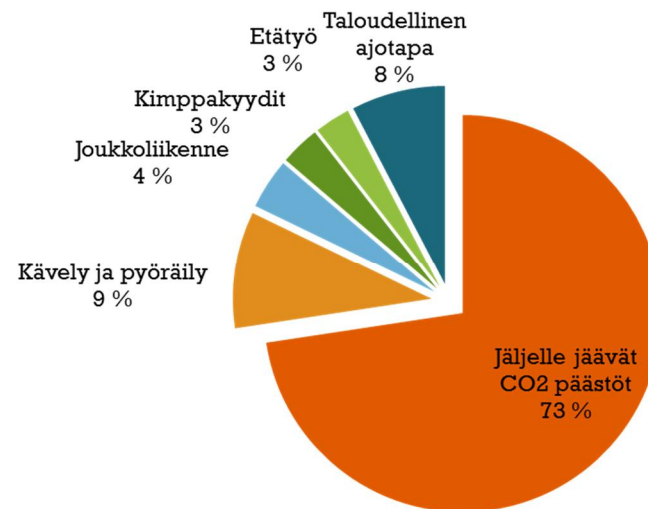
Työmatkaliikenteen päästöistä voisi vähentyä jopa 27 prosenttia

Kaupungin työntekijöiden vuosittaiset työmatkaliikenteen päästöt ovat 530 CO₂ ekv. kg/hlö. Alla esitetty päästövähennyspotentiaali perustuu tutkimusviikon todellisiin matkoihin ja henkilökunnan omiin näkemyksiin siitä, miten oma työmatka olisi mahdollista tehdä. Tulosten mu

kaan jopa kahdeksan kymmenestä työntekijästä kokee voivansa tulla töihin jollain muulla kulkutavalla kuin autolla.

Päästövähennyspotentiaalia ei voi saavuttaa millään yksittäisellä toimenpiteellä vaan kokonaisuus koostuu erilaisiin tilanteisiin sopivista vaihtoehtoista. Näin esimerkiksi jokainen etätyöpäivä tuottaa pienen siivun päästövähennyksestä silloin kun se korvaa työmatkanteon autolla tai bussilla.

Työmatkojen päästövähennyspotentiaali 27 %

N=18648

4 Oulun kaupungin työmatkaliikkumisen edistämisen toimenpiteet

Toimenpiteet koskevat olosuhteita, etuja, käytäntöjä ja viestintää

Liikkumissuunnitelmaa varten kaupungin työntekijöiden liikkumista on tarkasteltu ja suunniteltu kokonaisuutena – erilaiset liikkujat ja työtehtävät huomioon ottaen.

Suunnitelma ohjaa työmatkaliikkumisolosuhteiden ja käytäntöjen kehittämistä. Se sisältää sekä nopeasti toteutettavia että perusteellisempaa suunnittelua ja harkintaa vaativia toimenpiteitä. Toimenpiteitä viedään eteenpäin rinnakkain ja eri vastuutahojen toimesta. Yksittäisten toimenpiteiden toteutuksesta ja rahoituksesta päätehtään tapauskohtaisesti erikseen.

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
<i>Olosuhteet</i>		
Parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita kaupungin toimipisteissä	Veijo Kotilainen	Alkaen kevät 2017
<i>Edut</i>		
Tarjotaan työsuhdelippu myös satunnaiseen matkustamiseen	Edwin ´t Lam	2017
Tarjotaan pyöräilyn ja kävelyn turvallisuusvarusteita	Anne Paakkari	Syksy 2017
<i>Käytännöt</i>		
Selkiytetään etätyöluvan hakukäytäntöjä	Anne Paakkari	2017
Levitetään lainattavien matkakorttien ja yhteiskäyttöisten liikkumisvälineiden hyviä käytäntöjä	Edwin ´t Lam Helmi Riihimäki	Kevät 2017
<i>Viestintä</i>		
Työmatkaliikenteen viestintä henkilökunnalle	Satu Tähtinen, Nina Ylitalo	2017
Työmatkaliikenteen viestintä ulkopuolisille tahoille	Harri Vaarala	2017

4.1 Olosuhteet

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet ovat vaihtelevat eri toimipisteissä

Kaupungin haasteena on, miten varmistetaan hyvät pyöräpysäköintimahdollisuudet, sosiaali-tilat, hiekoitus ja liukuesteiden käytön helppous kaupungin lukuisissa eri toimipisteissä. Uusissa rakennuksissa näihin asioihin on jo kiinnitetty huomiota, mutta vanhemmissa kiinteistöissä olosuhteet ovat usein puutteelliset.

Liikelaitos Oulun Tilakeskus hallinnoi ja järjestää ylläpitotoiminnan Oulun kaupungin julkisissa rakennuksissa, vuokraa hallintokuntien tarvitsemat toimitilat sekä rakennuttaa peruskorjaus- ja uudisrakennuskohteet. Tilakeskuksen toiminnan keskeisimpänä tavoitteena on järjestää käyttäjähallintokunnille toiminnan tarpeita vastaavat toimitilat.

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet tai niiden puutteet eivät välttämättä tule esille, kun käyttäjähallintokuntien tarpeita kartoitetaan. Tilakeskuksen käytäntöihin ei sisälly työmatkaliikenteen olosuhteiden huomioimista systemaattisella tavalla. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteista huolehtiminen on ollut yksittäisten henkilöiden aktiivisuuden varassa.

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan osana kiinteistöjen säännöllistä ylläpitoa

Kiinteistöjen olosuhteet työmatkaliikkumisen näkökulmasta kartoitetaan yhteistyössä käyttäjähallintokuntien kanssa. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kartoitus sisällytetään luontevaksi osaksi Tilakeskuksen säännöllistä asiakasvuorovaikutusta.

Työn käynnistämisvaiheessa voidaan tehdä laajempi alkukartoitus, joka pohjustaa pysyvän toimintamallin muodostamista. Alkukartoituksessa voidaan hyödyntää esimerkiksi työmatkakiselyn aineistoa, käyttäjähallintokuntien haastatteluja tai katselmuksia itse kiinteistöissä.

Jatkossa kiinteistömanagerit huolehtivat työmatkaliikenteen olosuhteista osana kiinteistöjen säännöllistä ylläpitoa.

Päätökset tarvittavista korjausinvestoinneista ja muista toimenpiteistä tehdään Tilakeskuksen normaalien käytäntöjen mukaisesti.

4.2 Edut

Tarjotaan työsuhdematkalippu myös satunnaiseen matkustamiseen

Oulun kaupungilla on käytössä työsuhdematkalippu, joka on työntekijälle 10 €/kk arvoinen verovapaa etu. Etua voi käyttää vain henkilökohdaksiin kausikortteihin.

Kyselyn perusteella vain noin 10 prosenttia henkilökunnasta käyttää työsuhdematkalippua. Työmatkakyselyn ja muun palautteen perusteella työsuhdematkalippua haluttaisiin käyttää myös satunnaiseen matkustamiseen.

Työsuhdematkalippu tarjotaan jatkossa myös sarjalipun ostajille. Tätä ratkaisua on jo tutkittu, mutta Waltti-matkakortti ei vielä tue sarjalippuja. Tavoitteena on, että lipputyyppejä saadaan käyttöön vuoden 2017 aikana.

Samaa tarkoitusta palveleva vaihtoehtoinen ratkaisu on tarjota etu myös arvon latauksiin siten,

että etua voisi käyttää korkeintaan 20 % ladata arvosta. 10 euron edun saisi siis vain silloin, kun lataa kortille vähintään 50 euroa arvoa. Näin etu olisi tasapuolinen suhteessa kausilippuun.

Työryhmä ehdottaa, että samalla kun uuden tyyppinen työsuhdematkalippu otetaan käyttöön, toteutetaan henkilökunnalle kohdennettu suoramarkkinointikampanja.

Pyöräilyn ja kävelyn turvallisuusvarusteet

Tyypillisin työmatkalla sattuva tapaturma on liukastuminen. Edistämällä liukuesteiden ja muiden turvallisuusvarusteiden käyttöä, voidaan ehkäistä tapaturmia ja näin säästää merkittävästi tapaturmiin liittyvissä kuluissa.

Pyöräilyn ja kävelyn varusteet -toimenpiteeseen kuuluu turvallisuutta lisäävien varusteiden tarjoaminen työntekijöille. Kyselyn mukaan yli 8 000 työntekijää oli kiinnostunut muun muassa heijastimien, lukuesteiden ja nastarenkaiden käytöstä.

Työryhmä valmistelee ehdotuksen, siitä, miten virastojen ja hallintokuntien toivotaan järjestävän pyöräilyn ja kävelyn turvallisuusvarusteiden tarjoaminen.

Työryhmä ehdottaa, että päätetään pyöräilyn ja kävelyn perusmäärärahasta, joka olisi kaikille toimialoille yhteinen.

4.3 Käytännöt

Selkiytetään etätyöluvan hakukäytäntöjä

Työryhmä ehdottaa, että etätyöohje uudistetaan selkeämmäksi ja satunnaisten kokopäiväisen etätyön hakukäytäntöjä nopeutetaan.

Uuden ohjeen alkuun tehdään havainnollinen ”näin haet etätyöpäivän” –osio, joka sisältää kuvakaappauksen ESS:stä. Tämän jälkeen esitetään etätyöluvan hakijan kannalta keskeisimmät tiedot. Lopuksi kirjataan yleisluonteinen informaatio ja yksityiskotaiset säännöt ja ohjeet, joista lihavoidaan tärkeimmät kohdat.

Nopeutetaan satunnaisten kokopäiväisen etätyön hakukäytäntöjä. Pyritään muuttamaan käytäntö vastaamaan enemmän sairasloman hakukäytäntöä niin, että ennakko hyväksynnän jälkeen etätyöpäivään ei tarvitse hakea esimiehen hyväksyntää, vaan se ainoastaan ilmoitetaan etu- (tai jälki)käteen ESS:iin.

Levitetään lainattavien matkakorttien ja yhteiskäyttöisten liikkumisvälineiden hyviä käytäntöjä

Joissakin työpisteissä on aulapalveluista saatavilla käyttöön lainattava Walttikortti joukkoliikenteellä tehtävää työasointimatkaa varten. Useissa toimipisteissä on myös käytössä yhteiskäyttöautoja ja joissakin työasiapyöriä, jotka ovat varattavissa työasointimatkoihin.

Lainattavat matkakortit kiinnostivat yli 1 500 työntekijää ja niille olisi käyttöä eritoten talvella. Työasiapyörät kiinnostivat yli 1 500 työntekijää ja yhteiskäyttöiset autot tai virastojen autot yli 2 000 työntekijää.

Yhteiskäyttöisiä pyöriä ei ole kovin monessa työpisteessä tällä hetkellä, mutta siellä missä on, ne ovat kovassa käytössä. Ouluun on mahdollisesti tulossa kaupunkipyöräjärjestelmä, joka voi osin korvata työasiapyörien tarvetta.

Työryhmän mielestä tekninen liikelaitos voisi kehittää palvelukonseptiaan niin, että virastot voivat vuokrata autoja lyhytaikaiseen käyttöön tunti- tai päivähinnalla. Näin sama auto voisi olla useamman samalla alueella sijaitsevan viraston

käytössä. Tekninen liikelaitos ei ollut edustettuna työryhmässä, mutta on kiinnostunut kehittämään palveluitaan, jos asiakkaila on tällaiselle palvelulle tarvetta.

4.4 Viestintä

Työmatkaliikenteen viestintä Oulun kaupungin sisällä

Akkunaan kootaan ja päivitetään tietoa niin, että työmatkaliikkumisen asiat löytyvät helposti yhdestä paikasta. Ideointipohjana voidaan käyttää ympäristötalon omaa liikkumisen ohjeistusta. Yhtenä ideana nousi esiin liikennesääntötestin toteuttaminen ja renkaan vaihtotyöpaikoista tiedottaminen.

Tietoiskuja työmatkaliikenteestä ideoitiin toteutettavaksi yksikköpalaverissa ja inforuutuja hyödyntämällä. Työryhmä ehdottaa, että tilataan Oulu10 neuvoja isoimpiin virastoihin esittelemaan Waltti-korttia ja siihen liittyviä toimintoja.

Suunnitellaan työmatkaliikkumisen tietoisku, joka toteutetaan Liikuttajien verkoston kautta.

Työmatkaliikenteen viestintä ulkopuolisille tahoille

Työryhmä ehdottaa, että Oulun kaupunki haastaa muita firmoja kestävän liikkumisen edistämiseen. Ensimmäisiä haastettavia voisivat olla Kaupunkilehti Forum ja Kaleva sekä kaupunkilaiset. Teemaksi voitaisiin ajankohdasta riippuen valita esim. talvipyöräilykampanjaan tai kimppakyytipäivään osallistuminen. Haastamisen yhteydessä pyritään osoittamaan toiminnan muuttamisesta saatavat hyödyt.

5 Työnantajayhteistyö

Resurssiviisautta työmatkaliikenteeseen -hankkeen yhtenä tavoitteena oli luoda alueelle työmatkaliikkumisen hyvien käytäntöjen malleja, joiden avulla alueen muita työnantajia kannustetaan viisaan liikkumisen edistämiseen.

Oulun kaupunki on suuri työnantaja, joka vaikuttaa alueen työnantajiin näyttämällä esimerkkiä. Kaupungin oma toiminta jakaantuu eri toimialoihin ja hyvien käytäntöjen malleja on tarpeen levittää myös kaupungin sisällä eri yksiköiden kesken.

Oulun kaupungin liikkumissuunnitelman rinnalla laadittiin myös Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin työmatkaliikkumisen suunnitelma, joka valmistui marraskuussa. Työssä tehty toimenpideohjelma on monipuolinen ja työn tuloksiin ja työskentelyprosessiin oltiin kokonaisuudessaan erittäin tyytyväisiä. PPSHP:n liikkumissuunnitelma käsitellään johtoryhmässä ja päätösten pohjalta suunnitelmaa voidaan käyttää referenssinä ja kannustimena alueen muille työnantajille.

Molemmat liikkumissuunnitelmat toimenpiteiden ovat hyvä malli muille työnantajille. Työn

aikana kaupungin ja PPSHP:n suunnittelutöiden välillä oli vuorovaikutusta keskenään ja työryhmät tukivat toisiaan. Valmiit suunnitelmat toimivat tukena myös muille työnantajille.

PPSHP:n työryhmätyöskentelyn lopuksi keräsimme työryhmän näkemyksiä liikkumissuunnitelman laatimiseen liittyneestä prosessista. Hankkeen vahvuuksiksi koettiin:

- Laaja-alainen näkökulma työmatkaliikenteeseen vaikuttavista tekijöistä
- Kyselyn avulla henkilökunnan mielipiteiden esiin tuominen
- Konkreettinen mahdollisuus vaikuttaa ja kehittää
- Moniammatillinen työskentely ja näkökulmien laajuus
- Työmatkan sujuvuuden merkityksellisyys
- Faktatietoa työmatkojen toteutumisesta
- Ongelmakohtien nostaminen esille
- Tavoitteena eri kulkumuodoilla liikkuvien tasapuolinen kohtelu
- Eri työmatkamahdollisuuksien näkyväksi tekeminen
- Ratkaisuja talouden suunnitteluun

PPSHP:n työryhmän mielestä näitä teemoja kannattaa nostaa esiin, kun alueen muita työnantajia pyritään innostamaan mukaan resurssiinsa työmatkaliikkumisen kehittämiseen.

Työn päätteeksi järjestettiin seminaari, jonka avulla resurssiviisaan työmatkaliikkumisen teemaa pystyttiin levittämään hyvin Oulun kaupungin sisällä. Oulun kaupungin ja PPSHP:n esimerkkiä tarjottiin alueen työnantajille mainostamalla seminaaria Business Oulun kanavien kautta sekä kontaktoimalla useita yrityksiä sähköpostitse ja puhelimitse. Monella työnantajalla oli kiinnostusta teeman edistämiseen. Työryhmän ehdotuksena on jatkaa työnantajien innostamista haastekampanjan avulla.

Seminaarissa kuultiin kuusi esitystä hankkeen tuloksista ja teemoista, käytiin aiheista keskustelua ja verkostoiduttiin.

Kaiken kaikkiaan osallistujat näkivät oleellisena, että lähdetään työmatkaliikkumisen edistämiseen positiivisen markkinoinnin kautta. Näin saavutetaan helpommin positiivisia tuloksia.

6 Suunnitelman toteutus ja seuranta

Työryhmä ehdottaa, että liikkumissuunnitelma käsitellään kaupungin johtoryhmässä ja samassa yhteydessä päätetään suunnitelman toteutumisen seurannasta. Esitys seurantatavasta tehdään johtoryhmälle, kun asia viedään sen käsittelemään.

Kestävän liikkumisen teemaa tulee nostaa esiin esimiesinfossa ja jalkauttaa tieto johtoryhmiin ja tiimeihin. Toimenpiteitä viedään eteenpäin rinnakkain ja eri vastuutahojen toimesta. Yksittäisten toimenpiteiden toteutuksesta ja rahoituksesta päätetään tapauskohtaisesti erikseen.

Viisaan liikkumisen käytäntöjen kehittymistä sekä työmatkojen kulkutapajakaumaa seurataan jatkossa säännöllisin väliajoin. Seurannassa huomiota kiinnitetään erityisesti arkiliikunnan määrän muutoksiin tuoden esiin arkiliikunnasta saatavat terveyshyödyt erityisesti muuten vähän liikkuville. Seurantatietoa viedään Akkunaan työmatkasivulle sekä ympäristöohjelmaan.

Liitteet

Liite 1. Työmatkakyselyn tulokset

Miten kuljemme töihin?

Oulun kaupungin työmatkaliikenne

Työmatkaliikenteen kartoituksen tulokset 30.5.2016

Tutkimuksen perustiedot

- Tutkimusviikko ma 25.4.- pe 29.4.2016 (kysely auki 6.5. asti)
- Koko kaupunki 4 481 vastaajaa, 18 648 työmatkaa
- Vastausaktiivisuus 36 %
 - Naiset 38 %, miehet 29 %
 - Toimialoittain vaihteluväli 14–75 %
- Tulokset laajennettu sukupuolen ja toimialan mukaan
 - Laajennettu määrään 9 490 naista, 3 062 miestä, yhteensä 12 552 hlö.

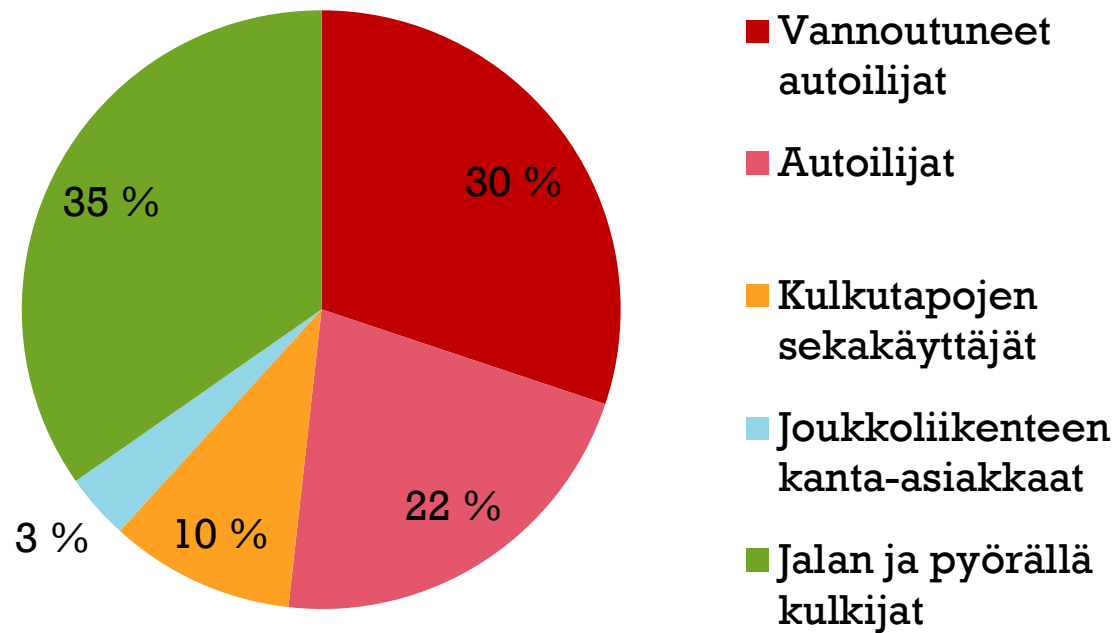
Vastausaktiivisuus toimialoittain

	N	v-%
1 BusinessOulu	38	55 %
2 Hyvinvointipalvelut	1294	37 %
3 Konsernipalvelut	130	49 %
4 Monetra Oy	82	47 %
5 Oulu-Koillismaan pelastuslaitos	113	18 %
6 Oulun Energia Oy	141	64 %
7 Oulun Jätehuolto Oy	11	34 %
9 Oulun kaupunginteatteri Oy	44	26 %
10 Oulun Konttori	213	54 %
11 Oulun Satama Oy	7	37 %
12 Oulun Serviisi	145	23 %
13 Oulun seudun ympäristövirasto	31	53 %
14 Oulun Tekninen Liikelaitos	70	14 %
15 Oulun Työterveys	48	53 %
16 Oulun Vesi	46	38 %
17 Rakennusvalvontavirasto	17	61 %
18 Sivistys ja kulttuuripalvelut	1841	34 %
19 Tilaliikelaitos	33	75 %
20 Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut	101	55 %

bold=yli 80 havaintoa, toimiala analysoitavissa erikseen

ERILAISIA LIIKKUJIA

Henkilöstön liikkumistottumukset

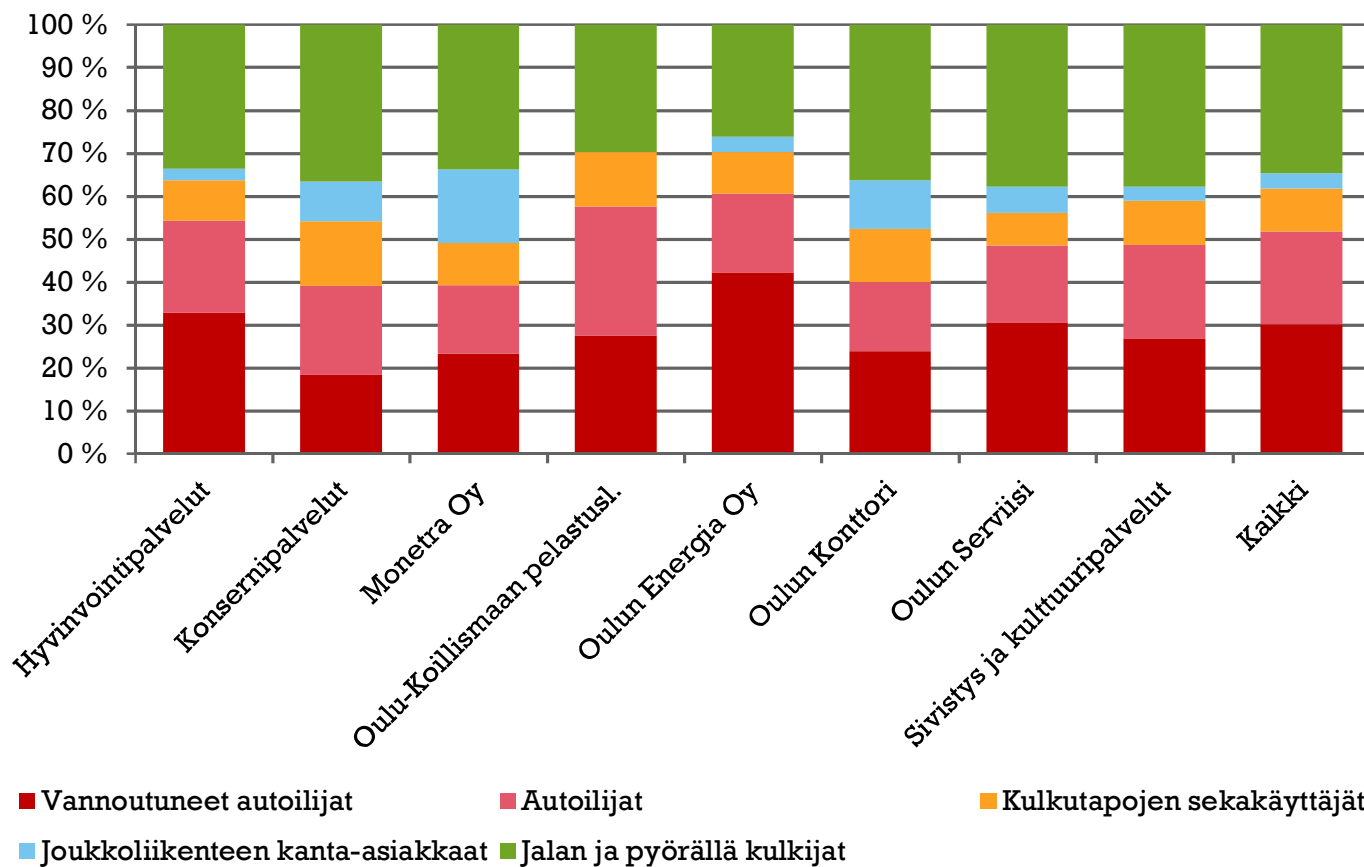

N=4475

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Ryhmittely kuvaa henkilöstön liikkumista sekä töissä että vapaa-ajalla.

Henkilöstön liikkumistottumukset

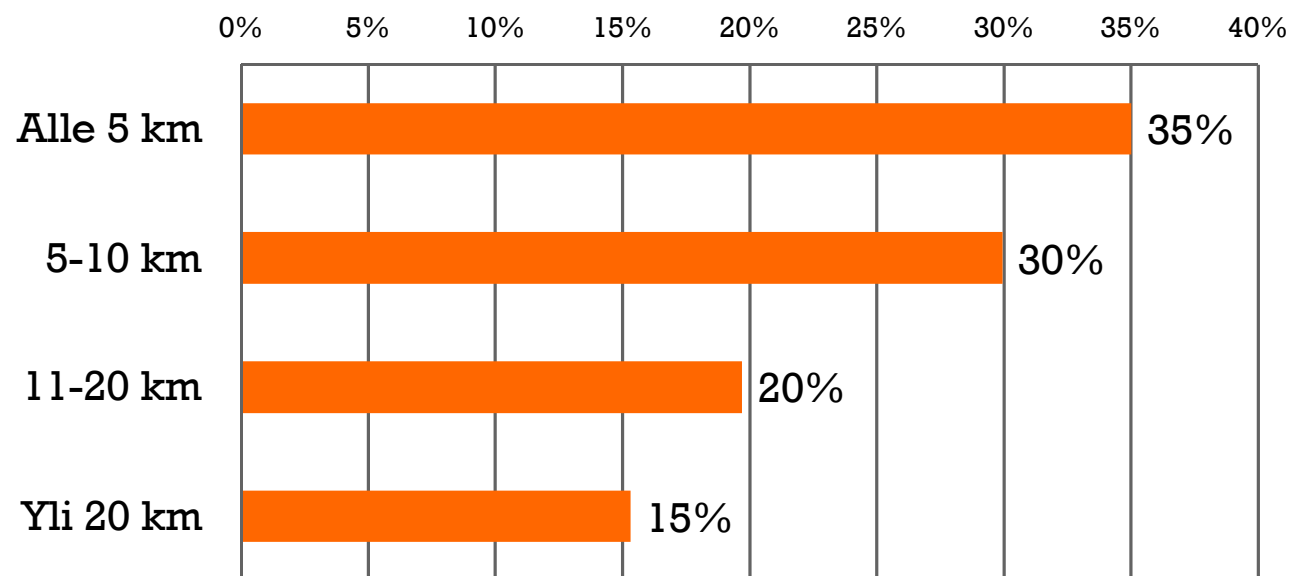

N=4481

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

TYÖMATKAT

Työmatkan keskipituus 11,5 km, mediaani 7,0 km

N=4481

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

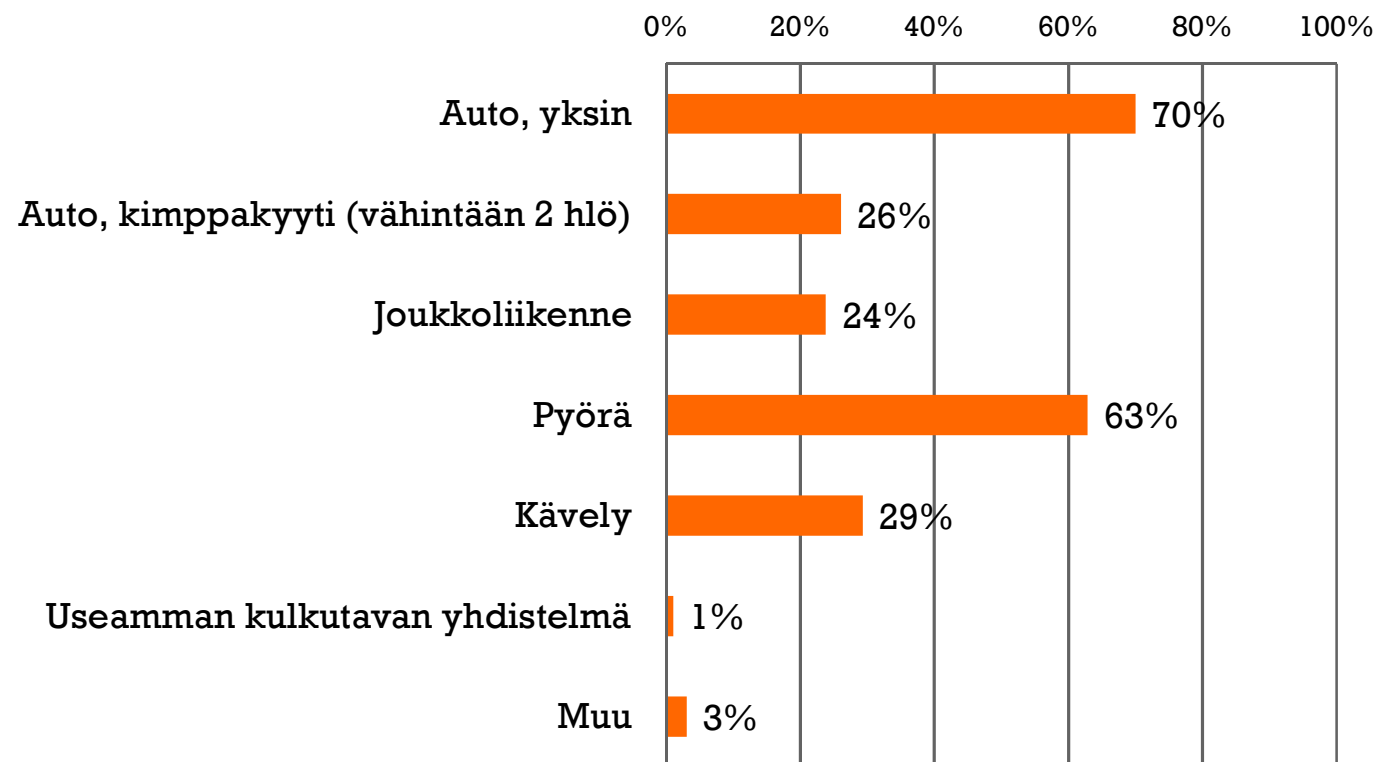
Liikkumisvälineet

Autollisia talouksia	90 %
Käyttökelpoinen polkupyörä	92 %
Joukkoliikennelippu	18 %

Asuinpaikka

Oulu	85 %
Muu Oulun seutu	11 %
Muu	4 %

Mitä kulkutapoja käytät kodin ja työpaikan välisillä matkoilla vähintään silloin tällöin?

Työntekijöistä

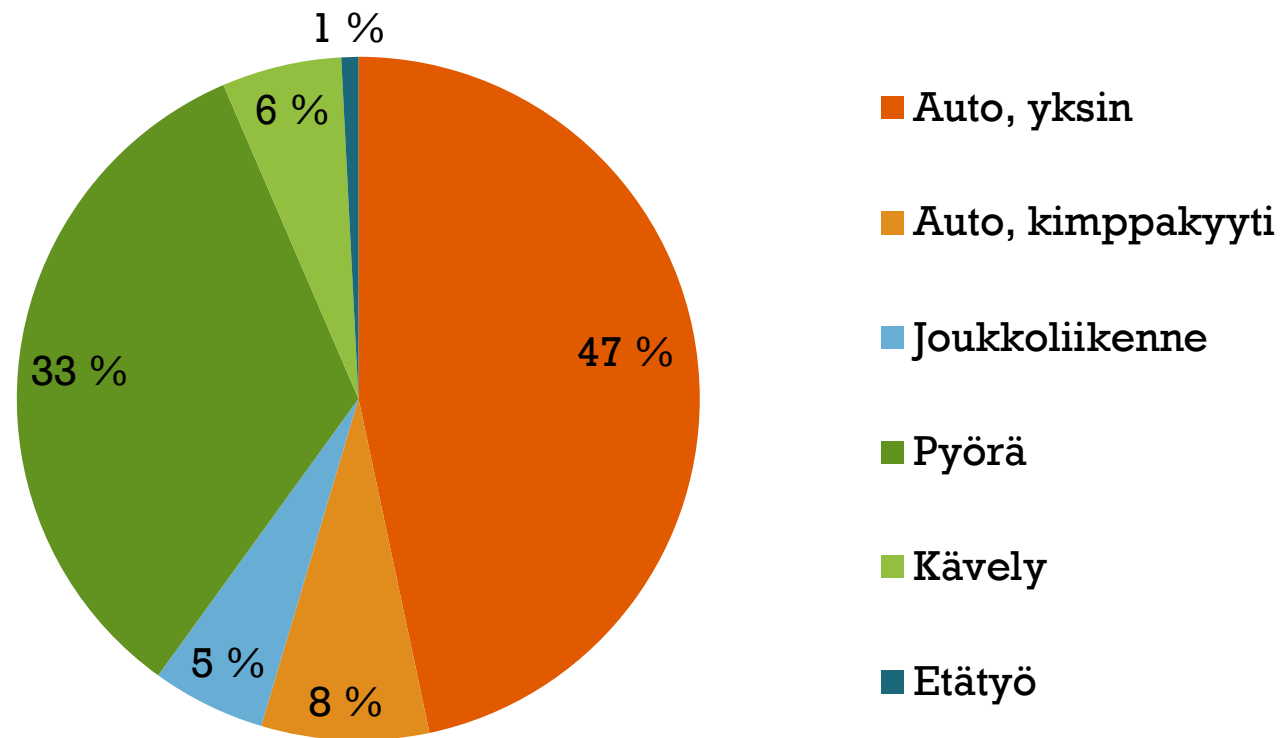
- 8 800 ajaa
- 3 000 käyttää joukkoliikennettä
- 7 900 pyöräilee
- 3 700 kävelee

*työmatkoilla
vähintään silloin
tällöin*

N=4481

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

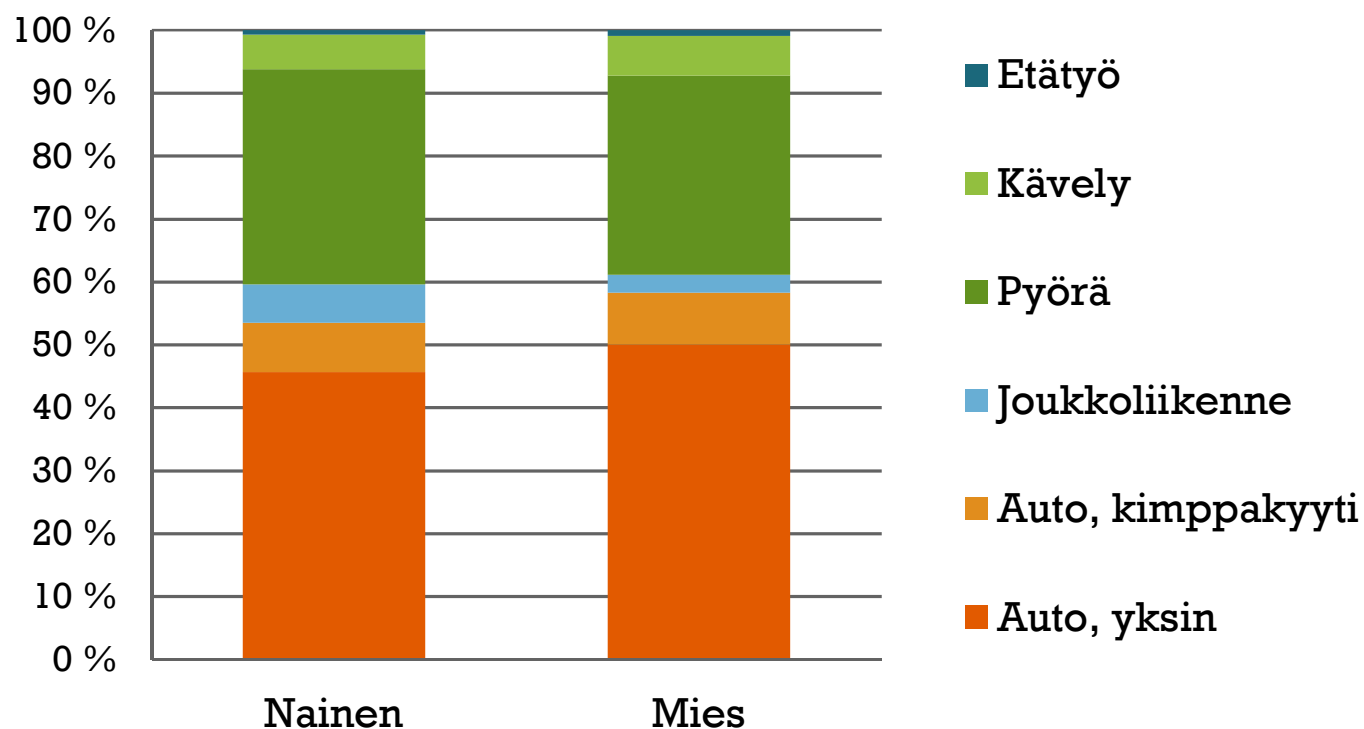
Työmatkojen kulkutapajakauma

N=18648

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

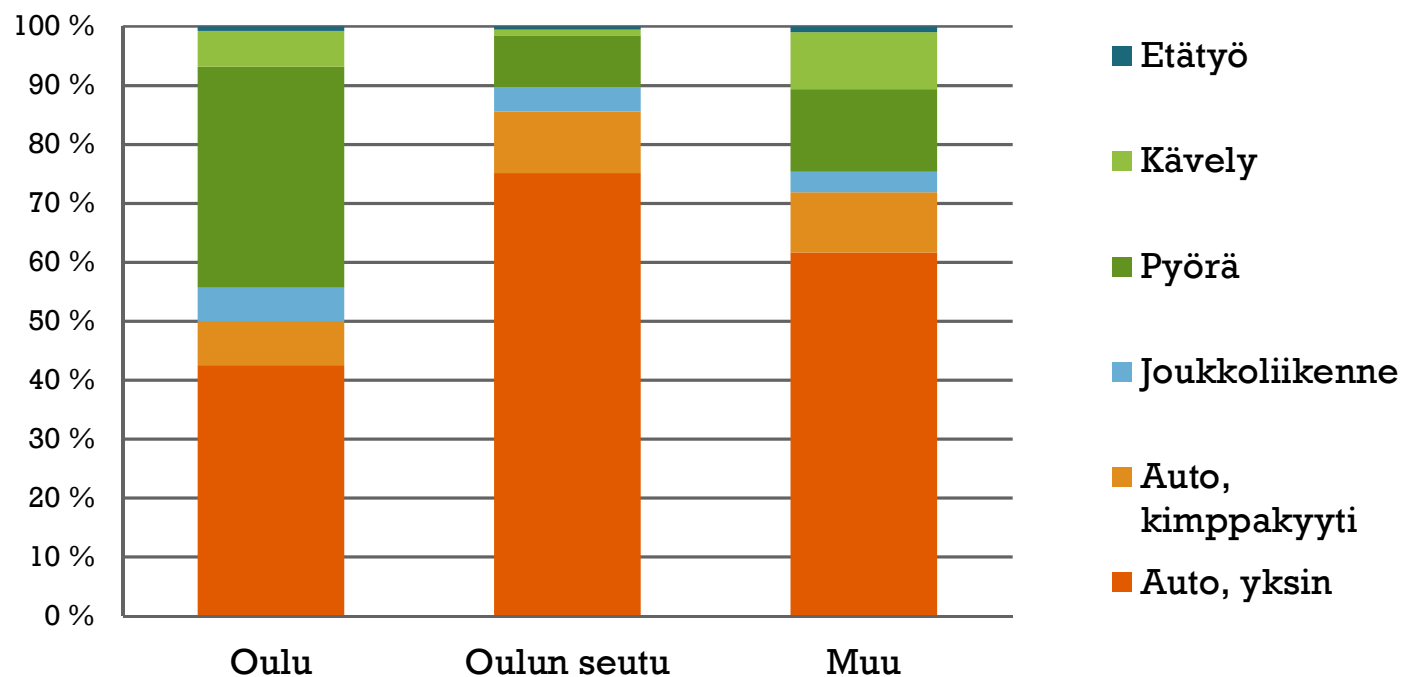
Työmatkojen kulutapajakauma sukupuolen mukaan

N=18648

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

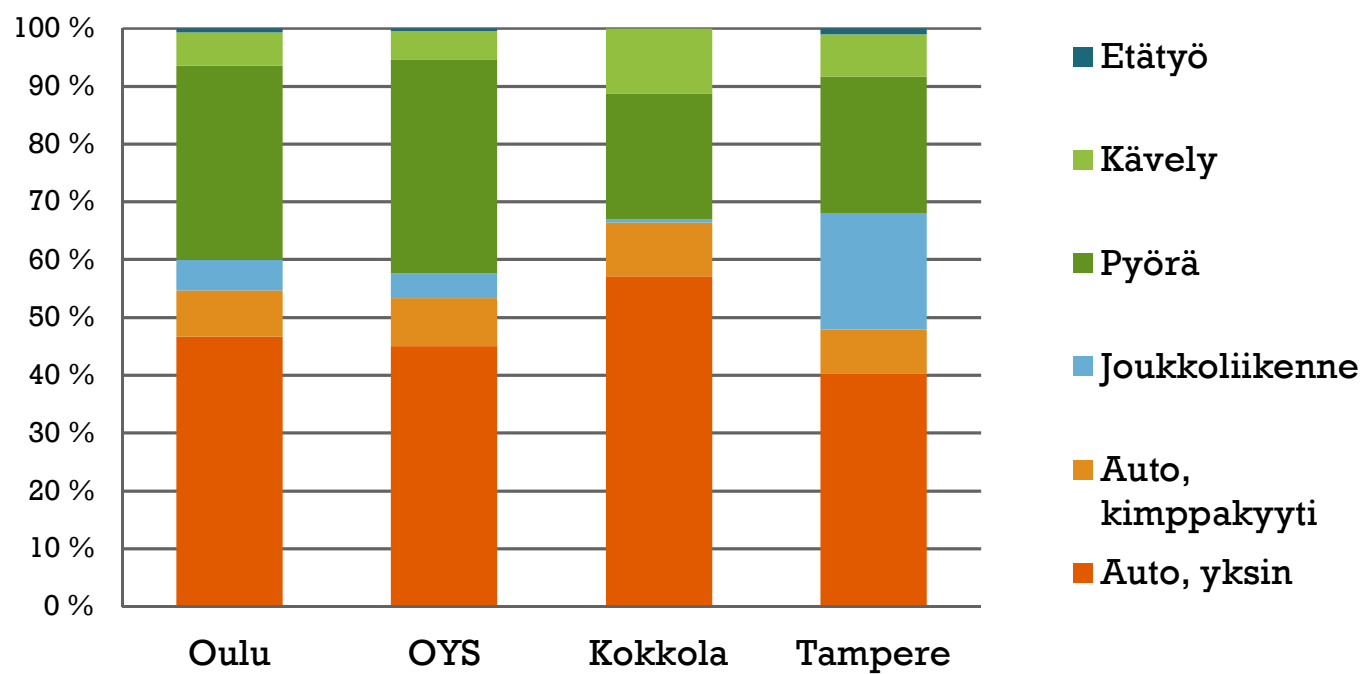
Työmatkojen kulkutapajakauma asuinpaikan mukaan

N=18648

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Työmatkojen kulkutapajakauma eri organisaatioissa

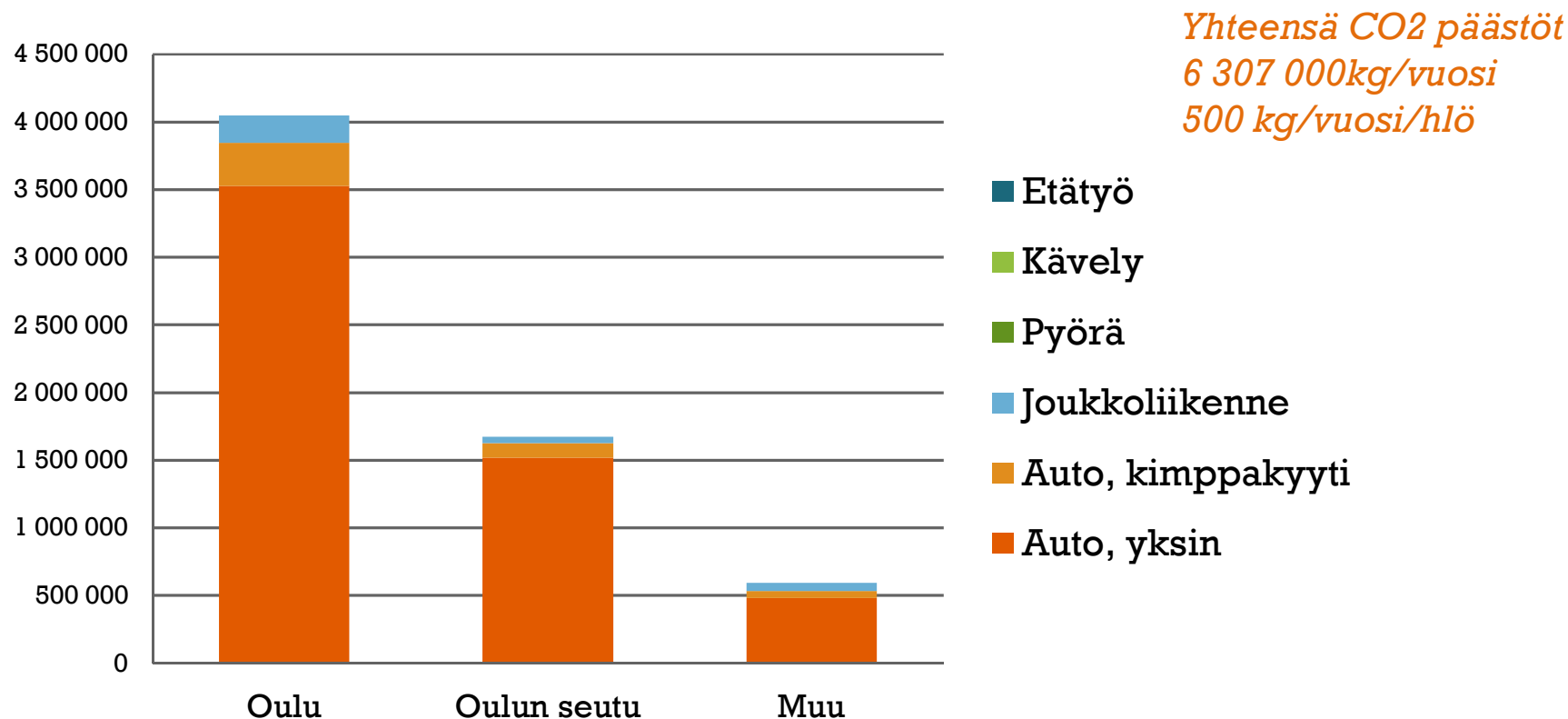

N=18648

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

PÄÄSTÖT

Työmatkojen CO2 päästöt kulkutavoittain ja asuinpaikan mukaan (kg/vuosi)

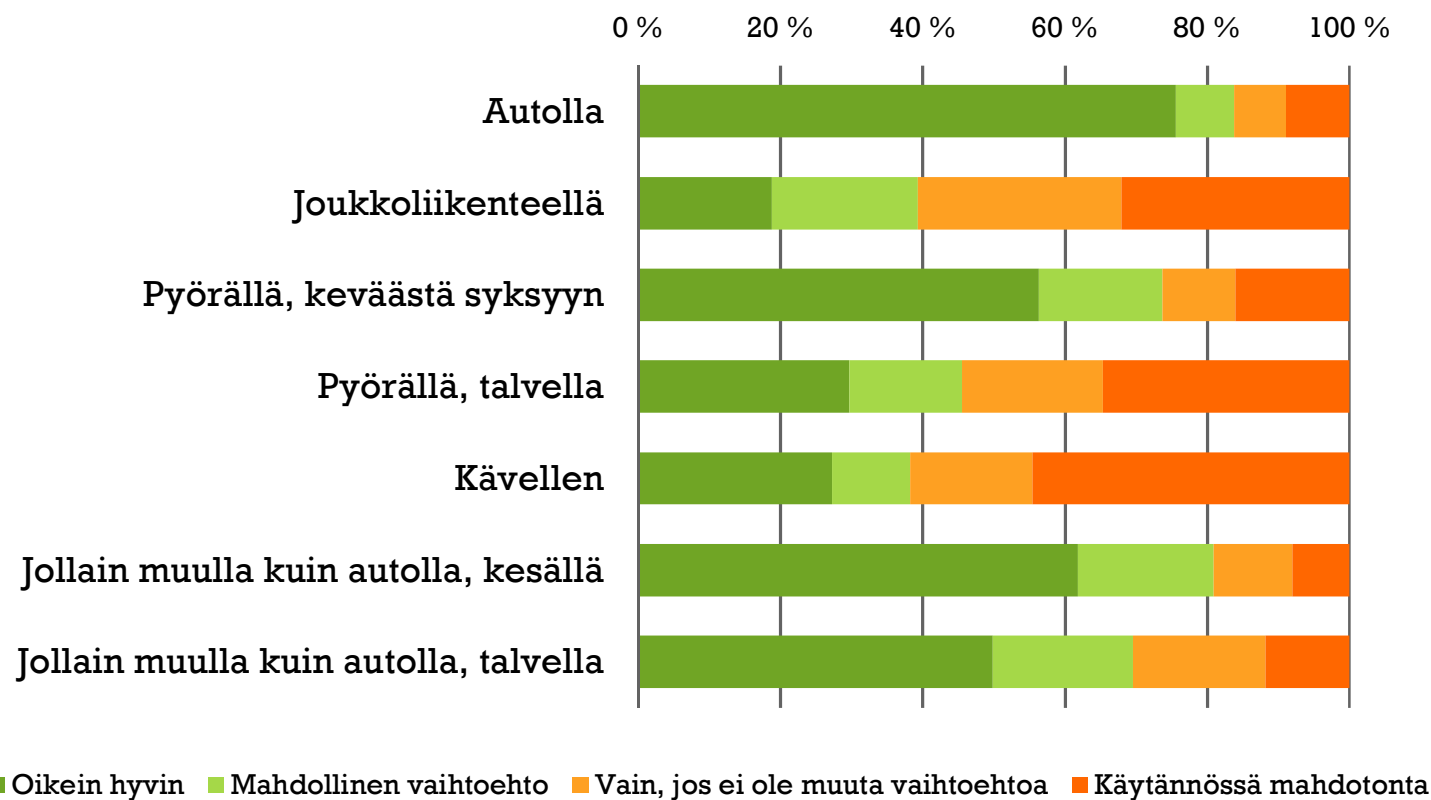

N=18648

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

TYÖMATKOJEN MAHDOLLISUUDET

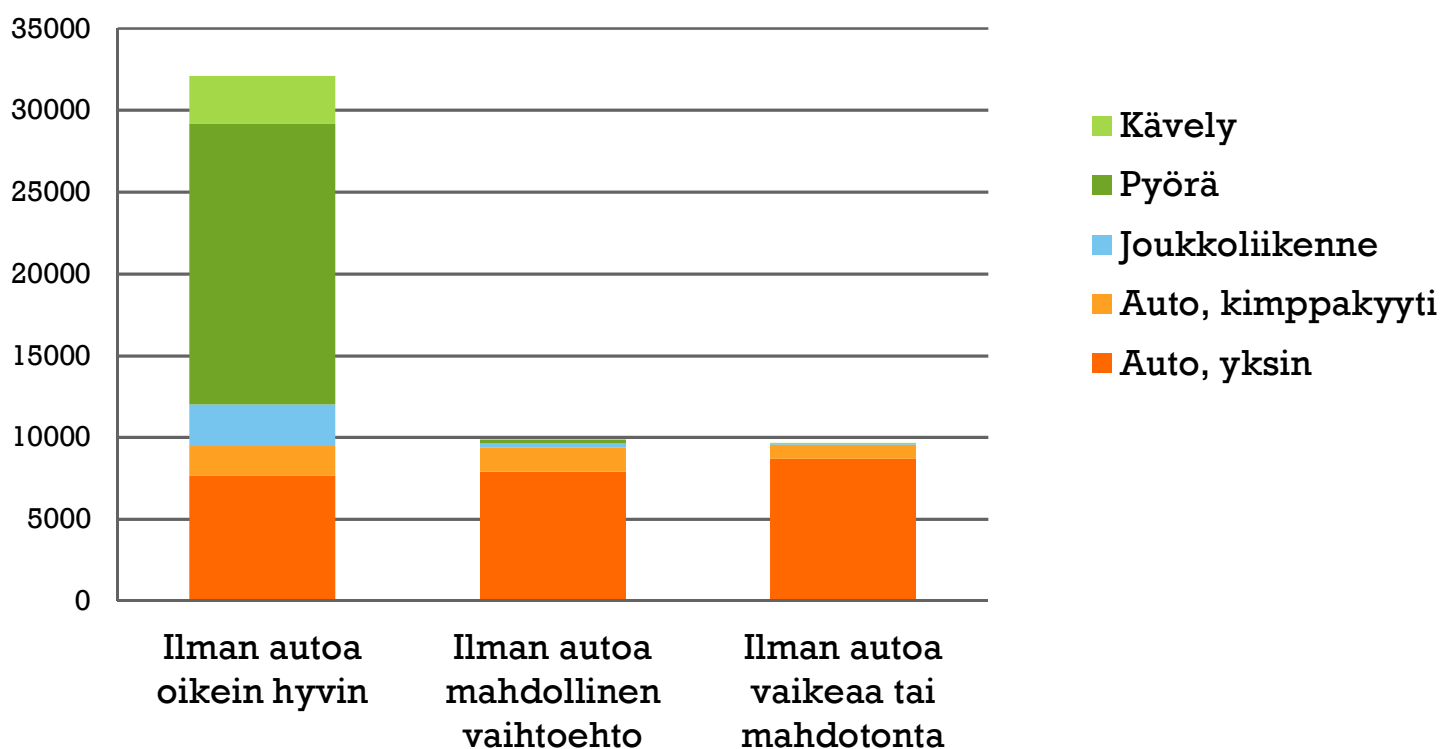
Kuinka hyvin voisit tehdä kodin ja työpaikan väliset matkat eri kulkutavoilla?

N=4481

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

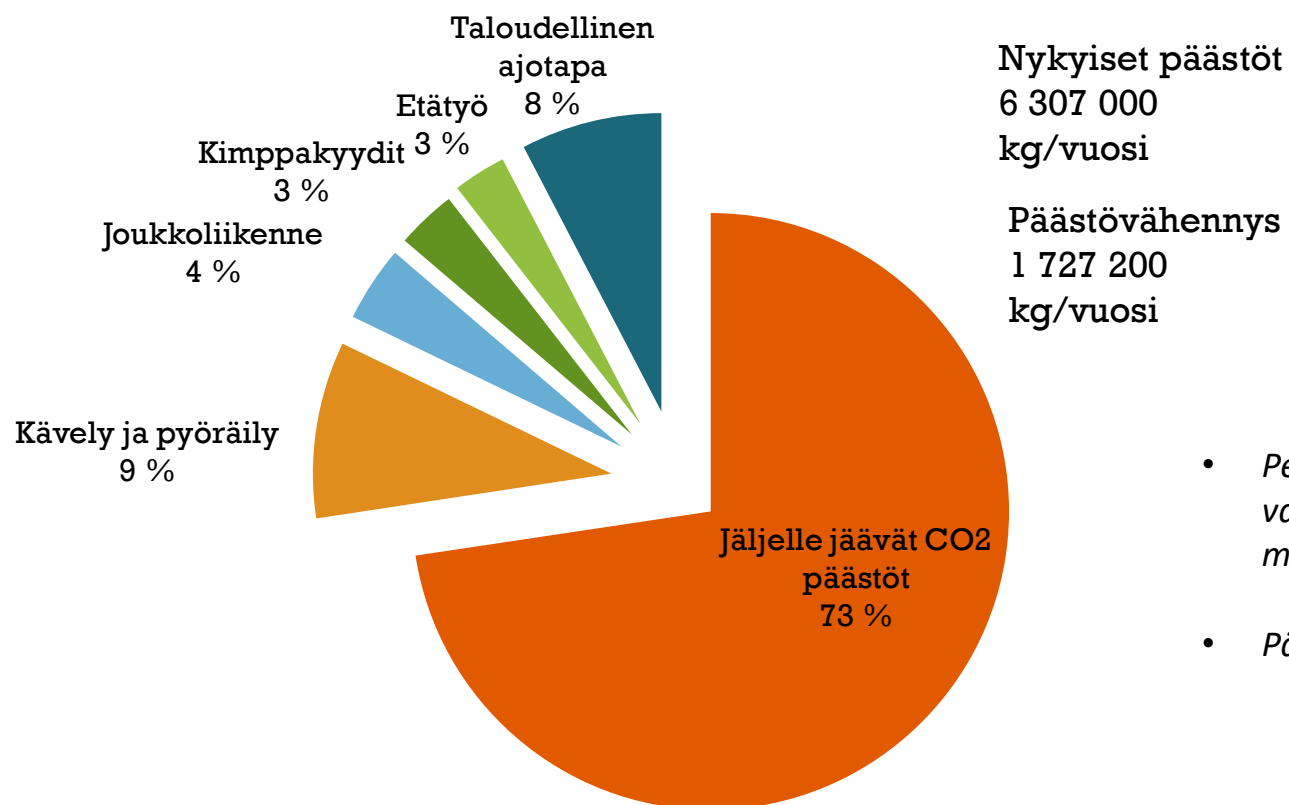
Työmatkojen kulkutapajakauma valinnanmahdollisuuksien mukaan

N=18648

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Päästövähennyspotentiaali kodin ja työpaikan välisillä matkoilla 27%

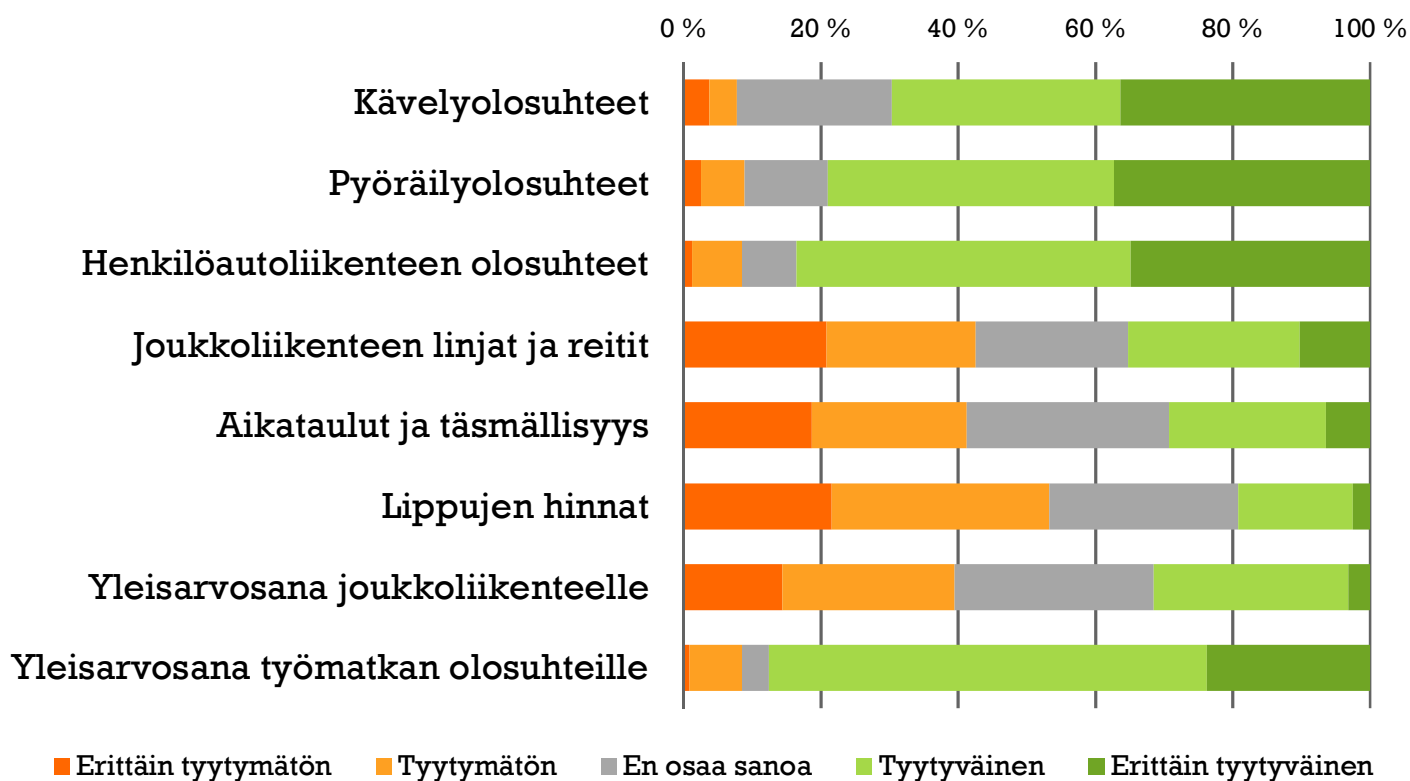
- Perustuu siihen, mitä vastaajat pitävät itse mahdollisena
- Pällekkäisyydet huomioitu.

N=18648

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

TYÖMATKOJEN OLOSUHTEET

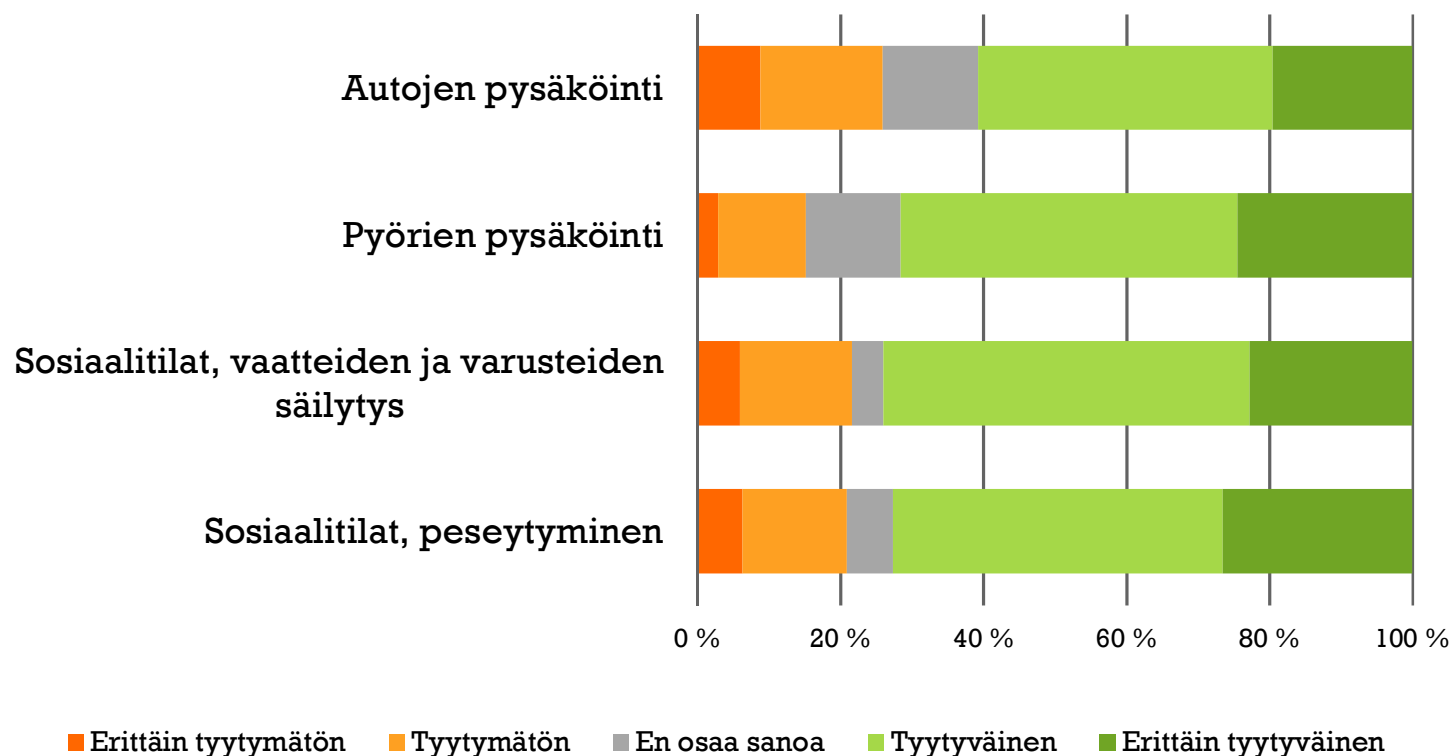
Tyytyväisyys liikenneolosuhteisiin kodin ja työpaikan välillä

N=4328

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Tyytyväisyys työpaikan kiinteistön olosuhteisiin

N=4361

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Mitä työnantaja voisi tehdä?

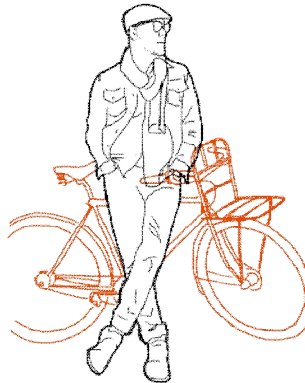
Kaipaen työnantajalta
vain lukittujen
pyöränsäilytystilojen
järjestämistä, jotta
työmatkoja uskaltaisi
ajaa
arvokkaammallakin
pyörällä.

Tällä hetkellä meillä
ei ole toimivia
pukeutumis ja
peseytymistiloja.

Autoille lisää
parkkipaikkoja, koska
työmatka ja työtehtävät
vaativat oman auton
käyttöä.

Polkupyörille
katos.

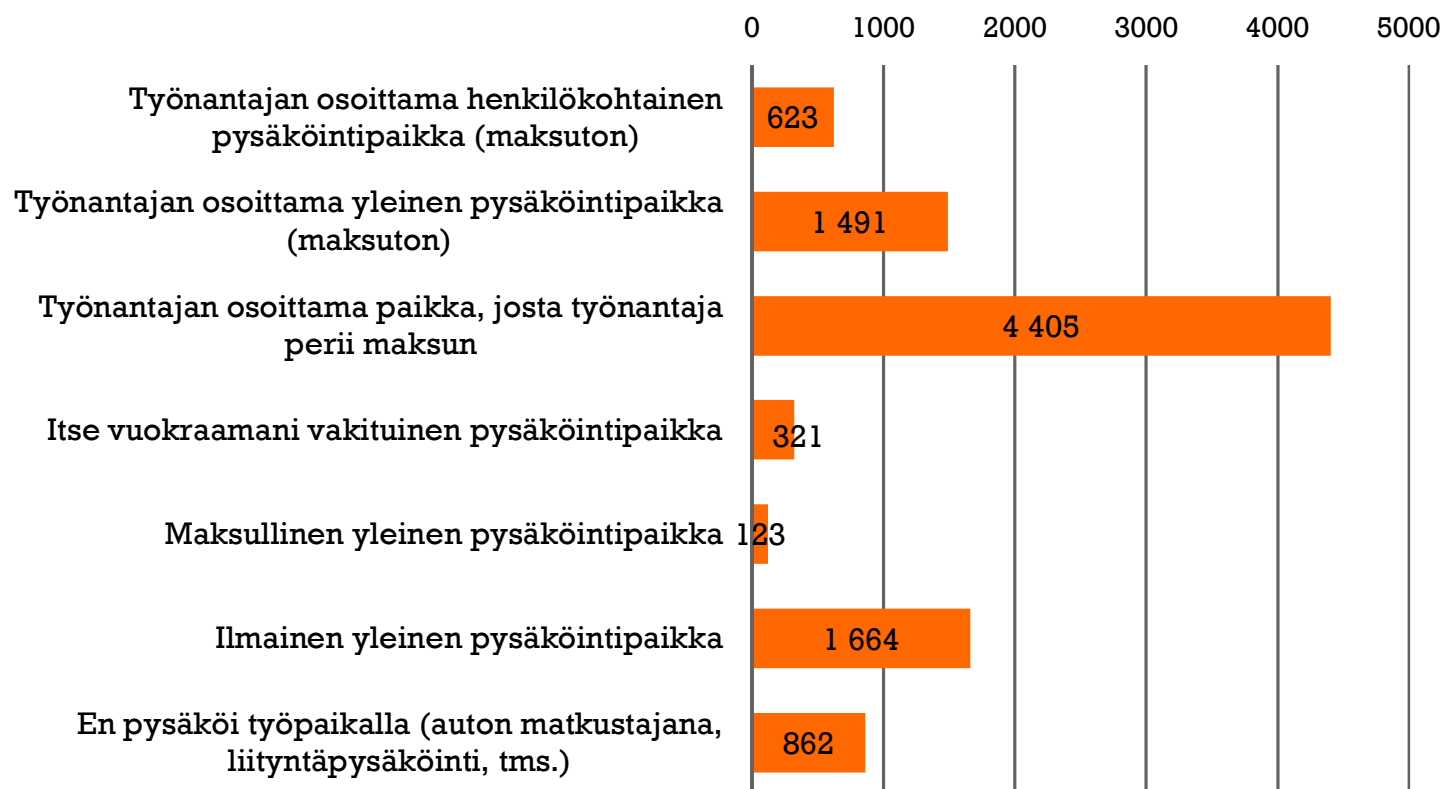
Antaa ilmaisen
parkkipaikan
työpaikan vierestä.
Tai voisi siitä hieman
maksaakin, niin kuin
oli jokin vuosi sitten
suunnitelmissa...

Kiinteistöjen olosuhteet

Pysäköinti

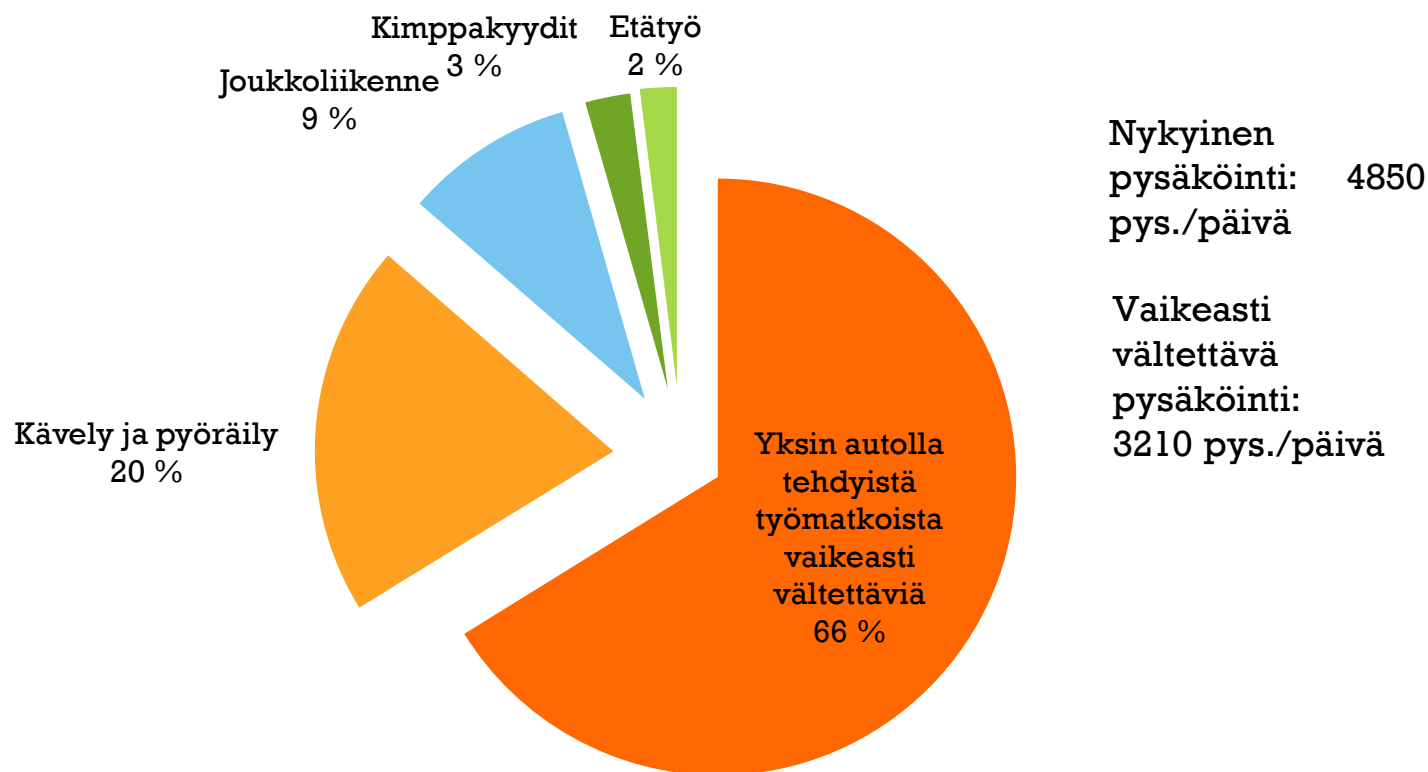
Miten pysäköit autosi työpaikalla?

N=3334

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Pysäköinnin vähentämisen potentiaali

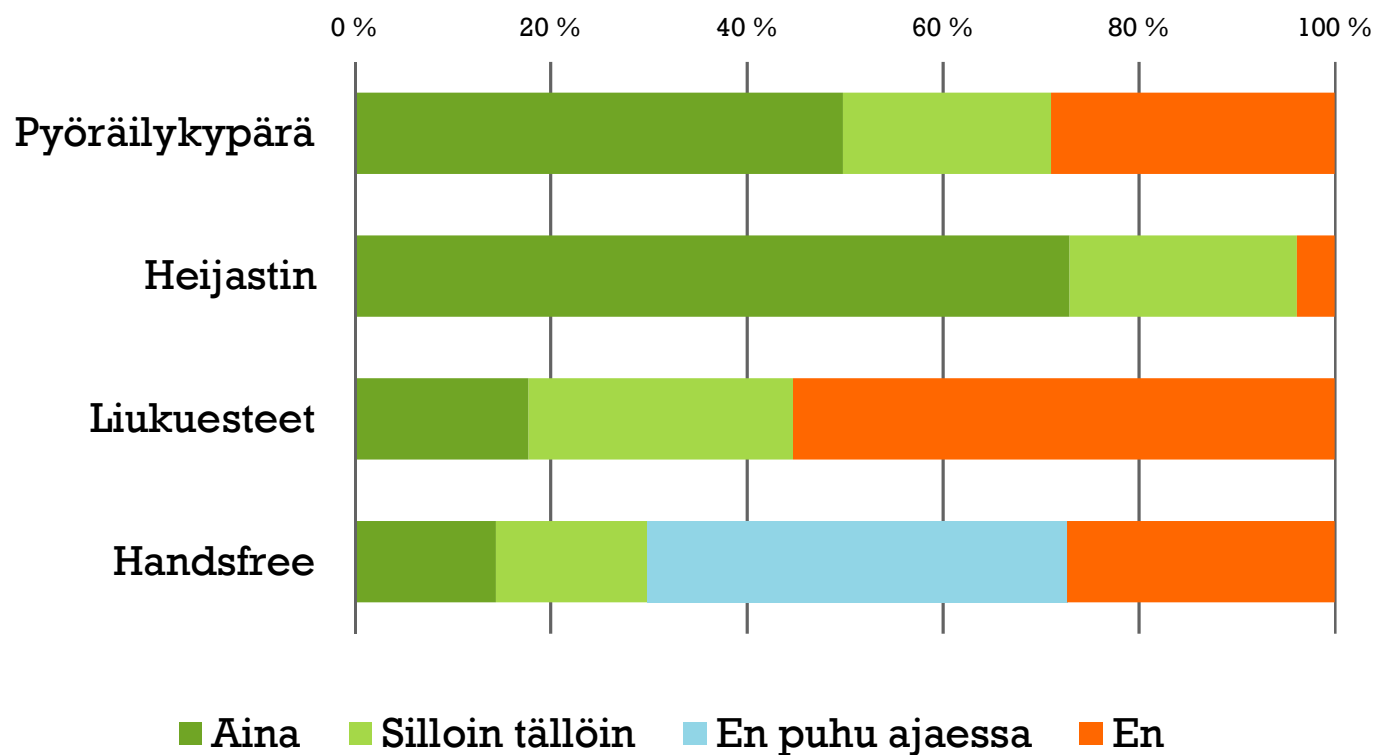

N=18648

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Turvallisuus

Turvavarusteiden käyttö

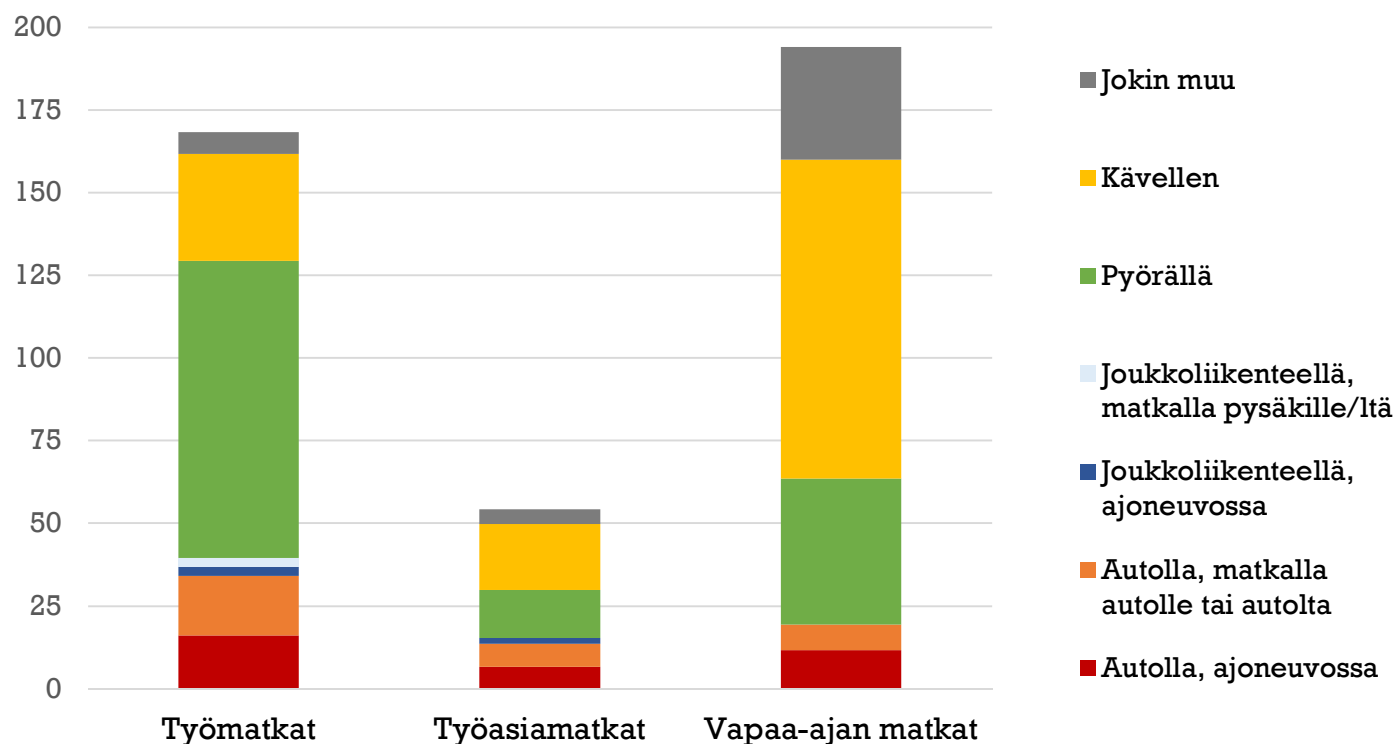

N=4445

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

*10 % tapaturmista
tuli poliisin tietoon
(Autolla ajoneuvossa 35 %,
muissa tilanteissa 5 %)*

Liikennetapaturmat vuodessa kulutavoittain

N=187 / N=70 / N=212

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Työmatkojen tapaturmariski /1000km

	Suorite	Tapaturmat/v	Riski (/1000km)
Autolla	444 917	34	0,1
Pyörällä	94 061	90	1,0
Kävelen	7 005	32	4,6

Näkyvä
nettitestikampanja,
jossa voi testata
omat tietonsa
liikennesäännöistä!

Pyörän
nastarenkaiden
Oulun kaupungin
tarjous-juttu oli
hyvä.

Jonkinmoinen
säännöllinen info ja tuki
pyöräilyturvallisuuden
edistämiseen, tietoiskut
(intraan), tuki esim.
turvallisuusvälineiden
hankintaan.

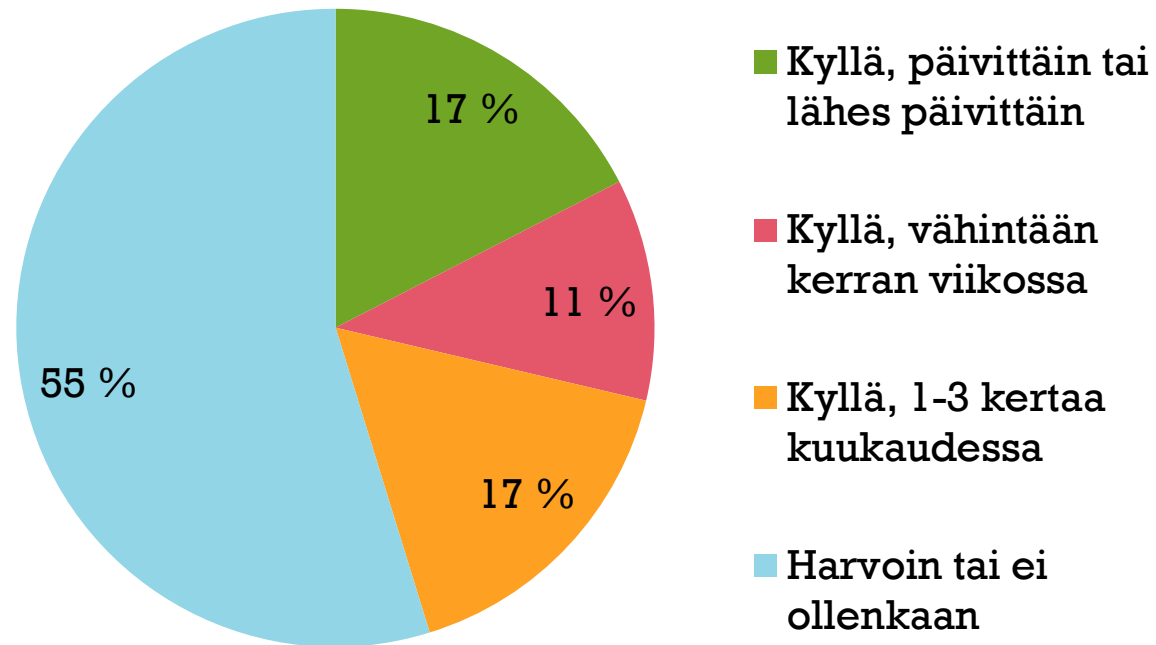
Heijastinliivin ja
kypärän käyttö
pyöräillessä

Alennus
nastakengistä ja
pyöräilykypäristä,
yhteistilauksia jne.

TYÖASIAMATKAT

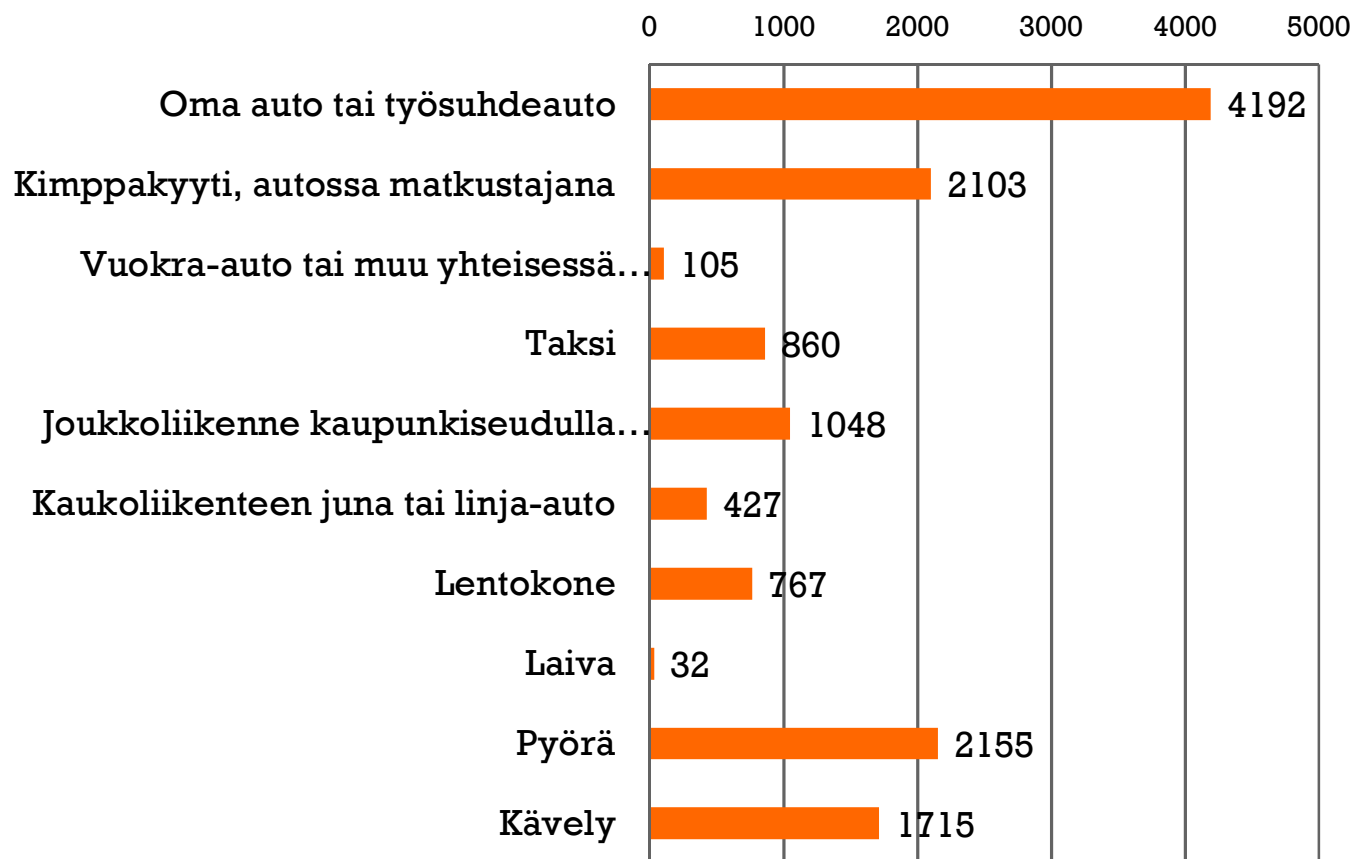
Matkustaminen työasioissa

N=4473

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

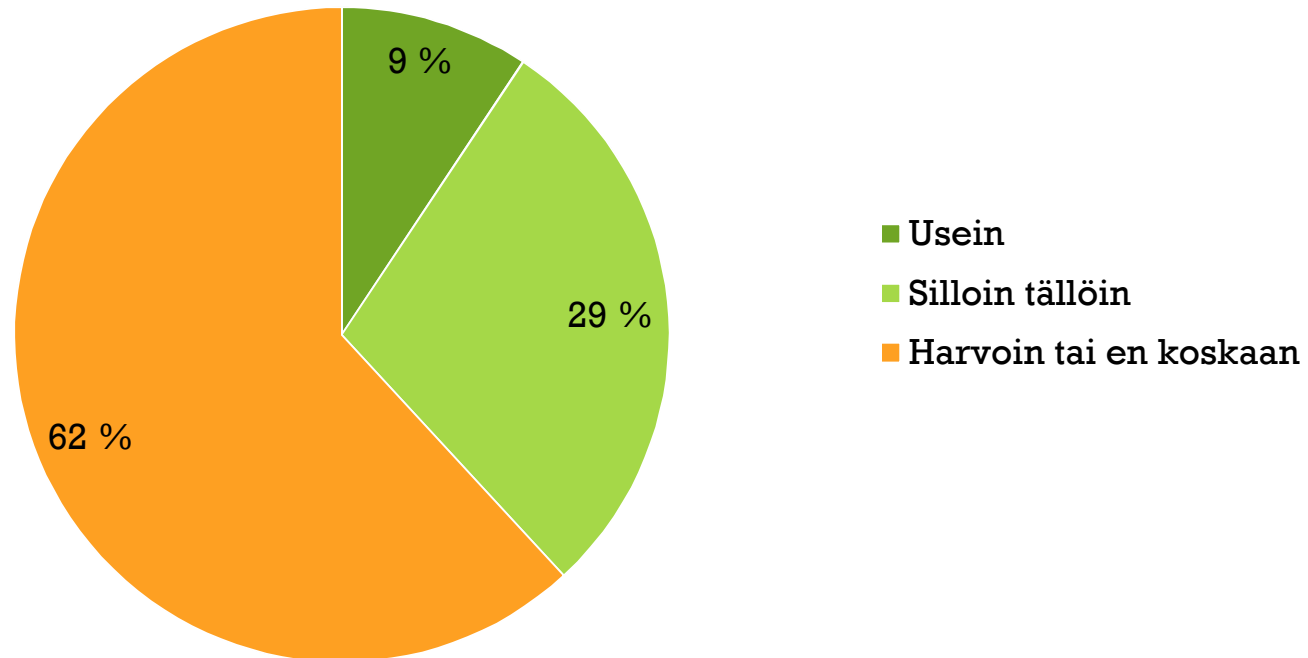
Mitä kulkutapoja käytät työasioissa vähintään silloin tällöin?

N=4481

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

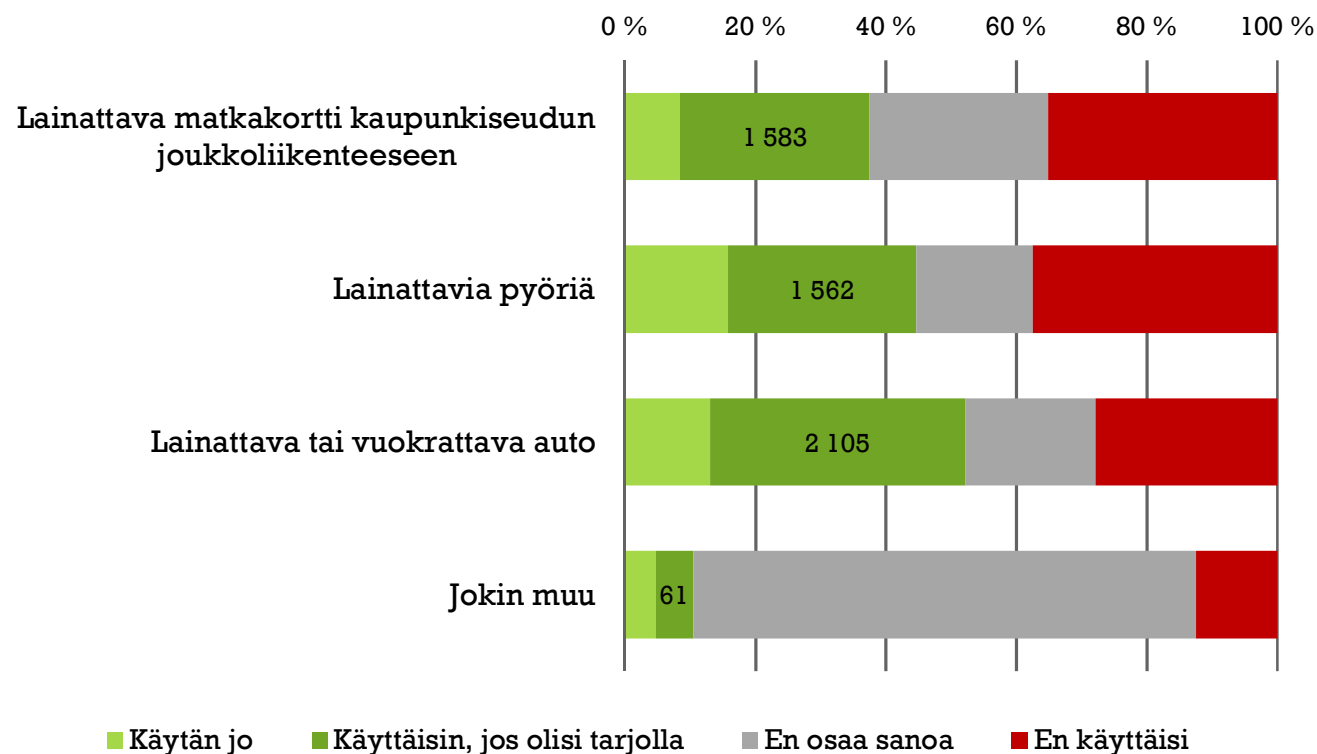
Hyödynnätkö työssäsi video- tai muita etäneuvottelutekniikoita?

N=1963

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Olisiko sinulla työasiointimatkoilla käyttöä seuraaville?

N=1905

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Pyöräkorvaus
paremmaksi. 0,78€/vrk on
surkea korvaus.
Asiointimatkan pituus voi
vaihdella paljon.

Kimppakyytihakukone
kaupungin työntekijöille
esim. Akkunaan.

Enemmän
kaupungin
sisäisiä Lync-
neuvotteluita

Tuiran kartanon
parkkipaikalla on
lastensuojelun käytössä
kaksi Toyota autoa. Voisiko
kotihoito saada
käyttöoikeuden näihin
autoihin esim.
viikonloppuisin ja iltoihin?

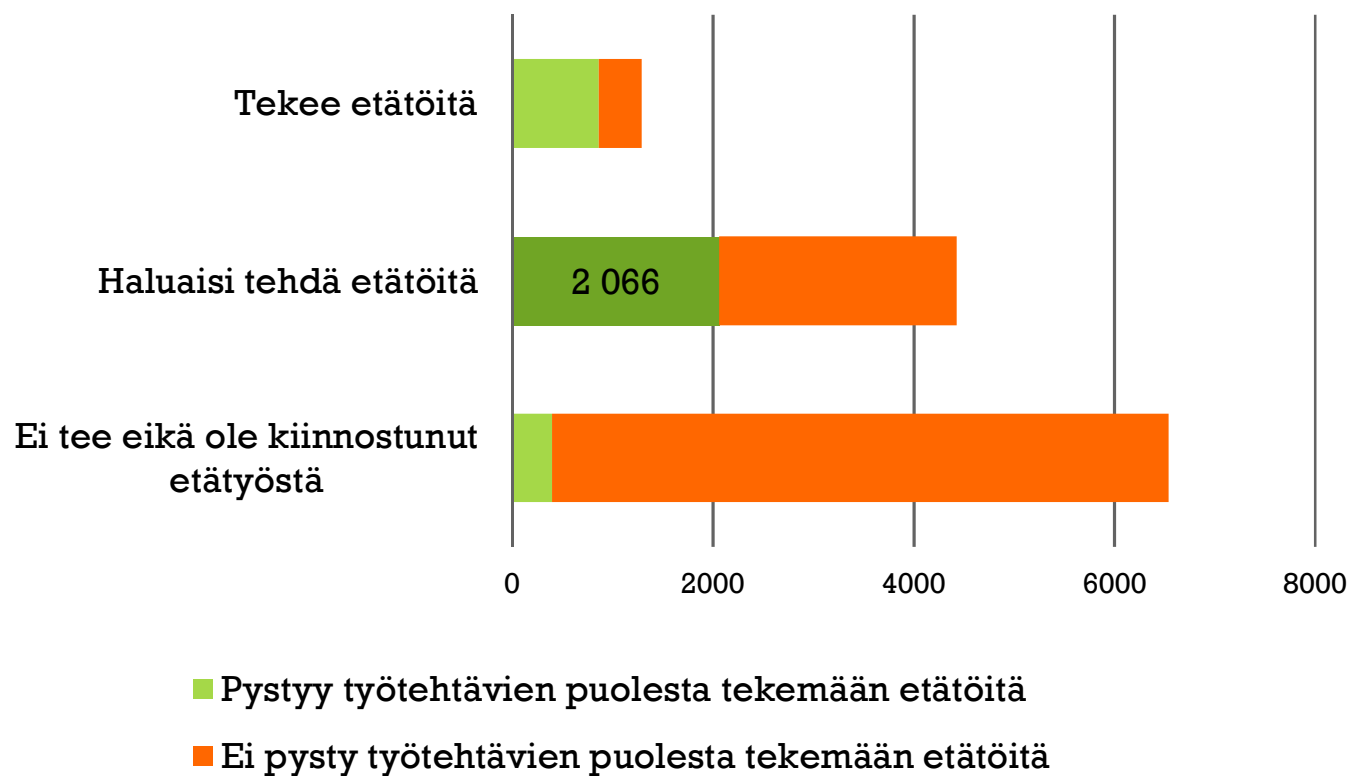
Käytämme joka päivä autoa
(kotihoito, asiakaskäynnit).
Paljon ajamme
edestakaisin huonon
suunnittelun vuoksi.

Lainattava
joukkoliikenteen
matkakortti. Myös HSL:n
matkakortti. Valtaosa
virkamiehistä käyttää
taksia lentoaseman ja
kokouspaikan välillä.

- Osassa toimipisteissä ollaan tyytyväisiä lainapyöriin – ja autoihin, osassa vastaavia kaipaillaan.*

KIINNOSTUS ETÄTYÖHÖN JA MUIHIN ETUIHIN JA PALVELUIHIN

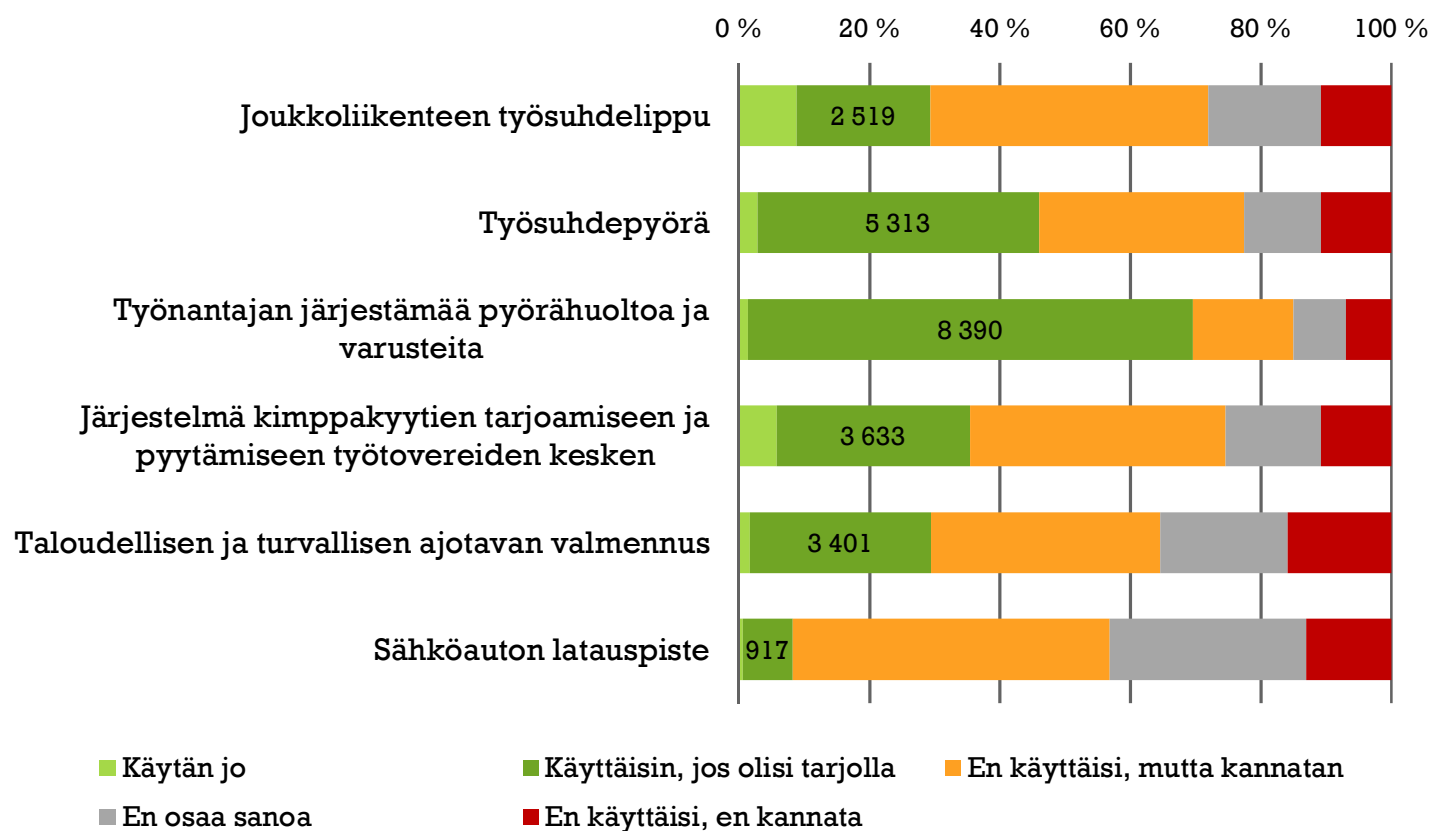
Etätyöpotentiaali

N=4360

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2015

Olisitko kiinnostunut ympäristöystävällistä liikkumista tukevista eduista tai palveluista?

N=4380

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Kestävän liikkumisen tuet

Työmatkasuhdelipun
hankinta hankalaa.
Sen saa vain
Oulu10:sta.

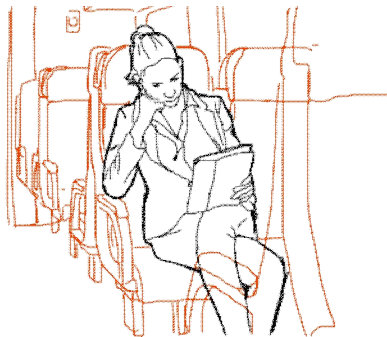
Liikuntaetu (Smartum)
voisi olla sellainen,
että sitä voisi käyttää
myös pyörän huollon
maksamiseen.

Etätyön pitäisi olla
kaikkien esimiesten
hyväksymä
työmuoto.

Työsuhdelippuetu Oulun
joukkoliikenteelle myös
arvolatauskortissa.

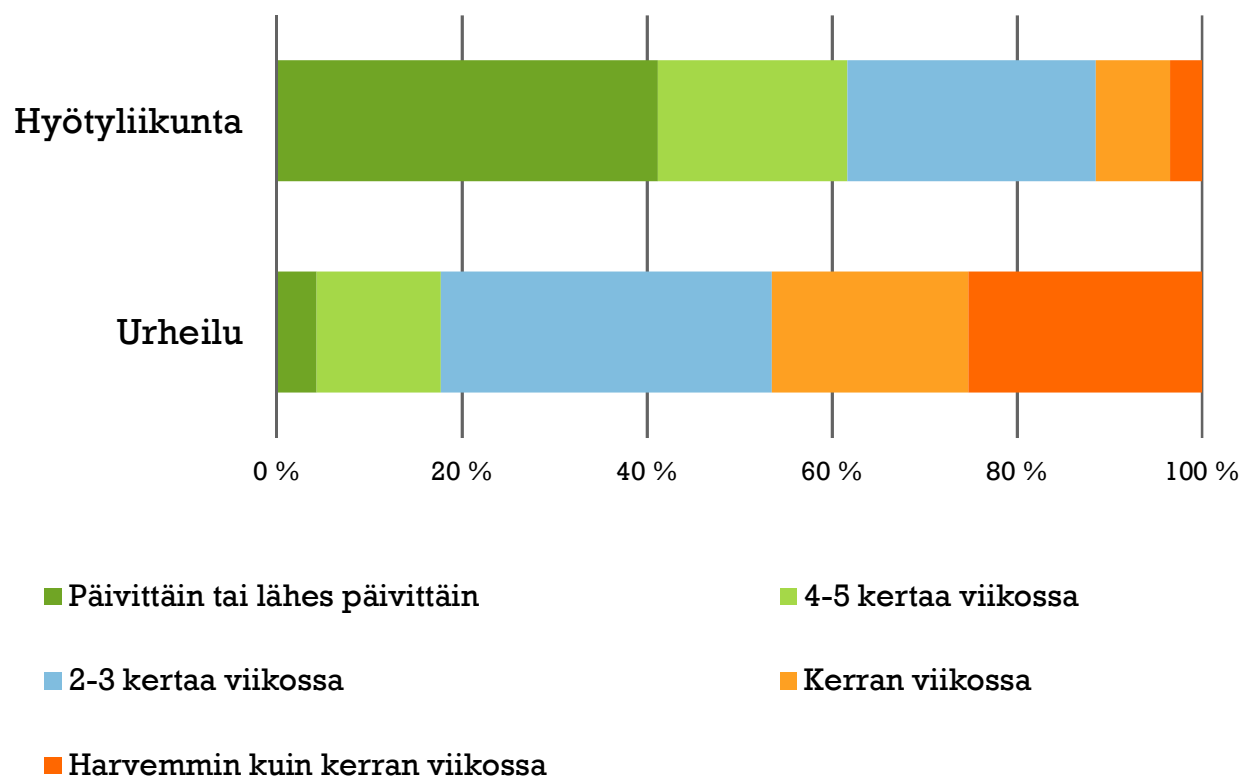
Autoilua tuetaan
huomattavasti
(huippuedullinen pysäköinti
lämpimässä parkkihallissa).
Samalla summalla per henkilö
pitäisi tasapuolisesti tukea
pyöräilijöitä ja kävelijöitä.

Sähköpyörä-leasing!

TERVEYSLIIKUNTA

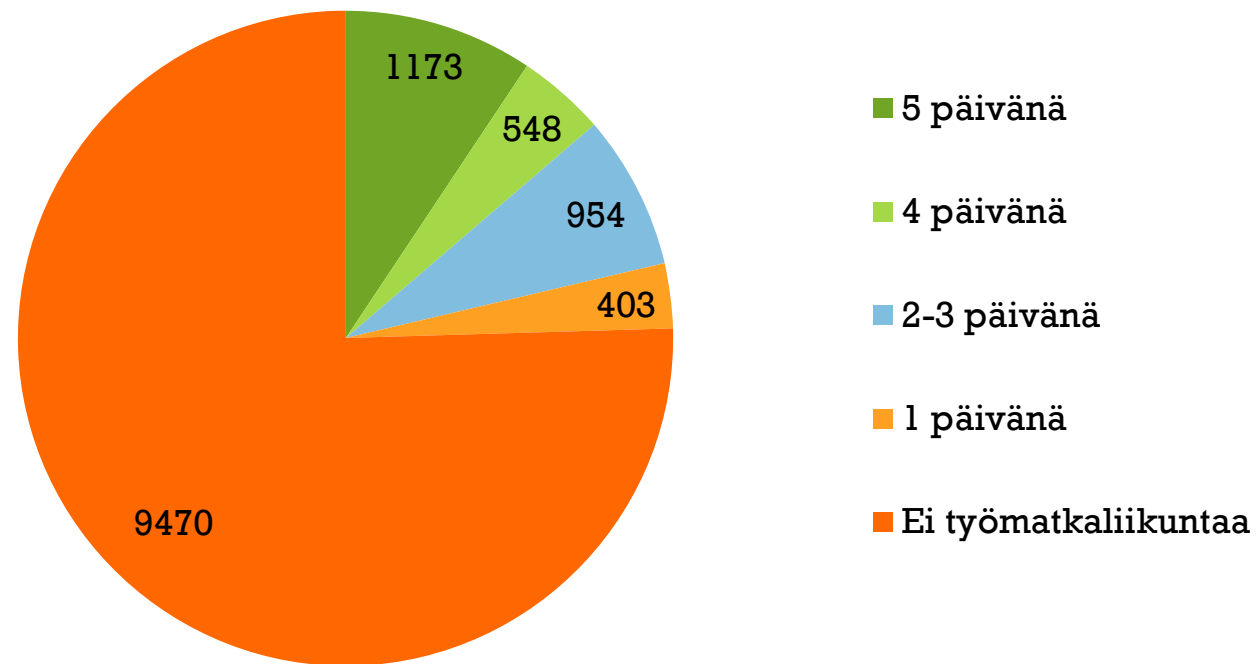
Kuinka usein harrastat kevyttä liikuntaa, työmatkaliikuntaa tai muuta hyötyliikuntaa vähintään puoli tuntia päivässä? / Kuinka usein harrastat reipasta liikuntaa tai urheilua?

N=4440

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

Tutkimusviikon työmatkoilla yli 30 minuuttia liikuntaa saaneiden määrä

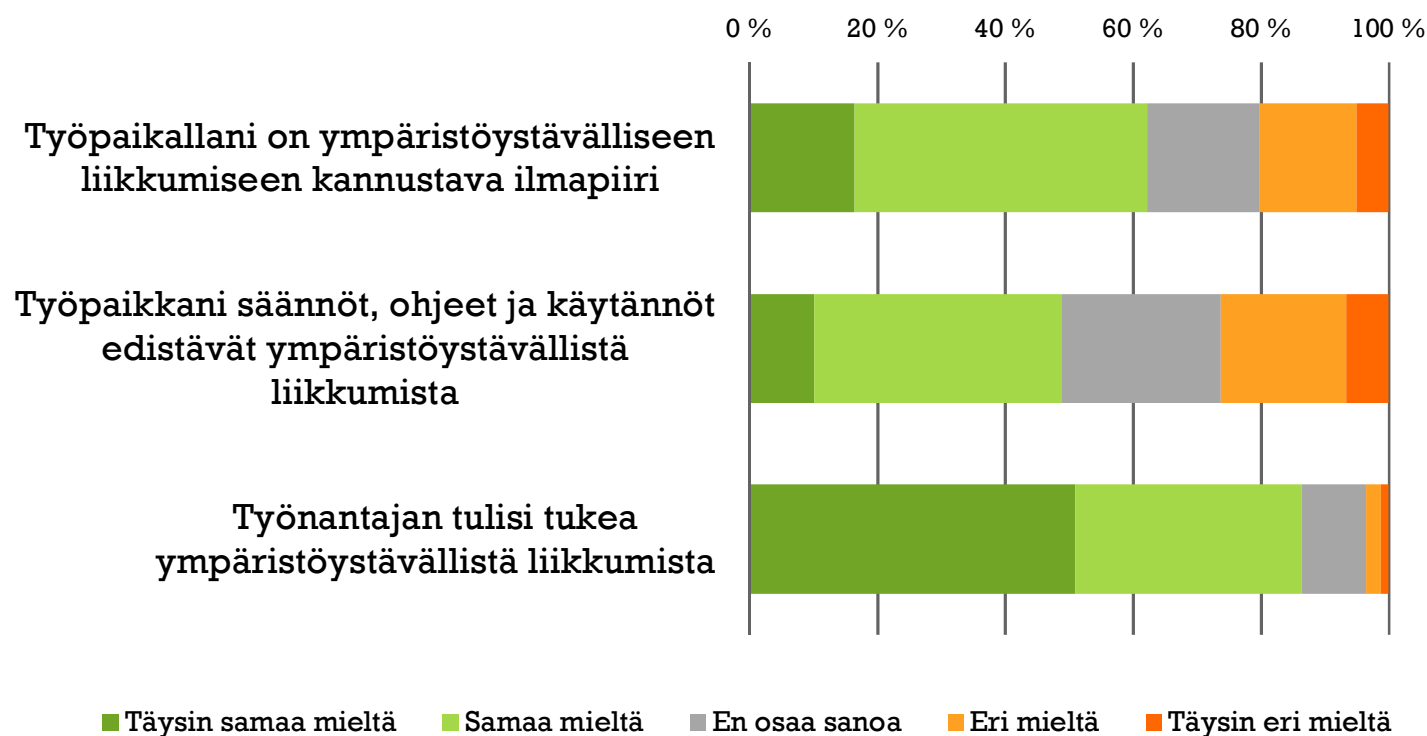

N=4440

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2016

ILMAPIIRI

Oletko samaa vai eri mieltä seuraavien väittämien kanssa?

N=4428

Oulun kaupunki ja Mobinet Oy, 2015

KIITOS!